

**Акциони план за младе
Градске општине Обреновац
2016 - 2021. године**

2015. година

Процес израде Акционог плана за младе је подржан од стране Градске општине Обреновац, уз огромни допринос волонтера, пре свега координатора и заменика координатора радних група по тематским областима.

- **Координатори израде ЛАП:** Бојана Ашковић, Петар Вељовић, Бранко Спасић и Душко Крстић
- **Консултанти и тренери:** Ненад Малетин и Данијела Јовић
- **Текст ЛАП уредили:** Бојана Ашковић, Душко Крстић, Данијела Јовић и Ненад Малетин
- **Пројектни тим:** Кристина Новаковић, Стефан Алексић, Ана Ранисављевић, Андрија Деспотовић, Вукашин Љуштина, Урош Мирићић, Иван Косогор, Јована Матић, Јелена Ивковић, Марија Милић, Маја Савић, Растко Шејић, Милан Пешовић, Никола Бегенишић, Вида Ђокић, Гордан Станковац, Јулија Ивановић, Лука Миковић, Јелена Вуковић Мићић и Срђан Ранковић.
- **Организације и институције учеснице у развоју ЛАП-а:** Удружење грађана «Хуманитарни центар РОМ»; Удружење грађана «Шта хоћеш»; Удружење грађана «ЦОТК ТЕНТ»; Удружење грађана «КЕЦ Тара»; Удружење грађана «Центар за нове идеје»; Удружење грађана «Ђоше»; Удружење грађана «Хатор»; Удружење грађана «ИФА»; Удружење грађана «Етно Мока»; Удружење грађана «Будућност Обреновца»; Удружење грађана «Лекс национал»; ПАСКО пројекат; Удружење грађана «Еко двориште»; Удружење грађана «Центар за грађанско деловање»; Основна школа «Посавски партизани»; Прва обреновачка основна школа; Основна школа «Јован Јовановић Змај»; Удружење грађана «Поверење»; Фондација «СОС Дечија села»; Фондација за младе Обреновца; Омладина Демократске странке Обреновац; Центар за социјални рад одељење Обреновац; Омладина Социјалистичке партије Србије-Обреновац; Национална служба за запошљавање; Асоцијација за лични тренинг, едукацију, развој и образовање «АЛТЕРО»; Омладина УРС Обреновац; ЈП Спортско-културни центар «Обреновац»; Пољопривредно хемијска школа Обреновац; Техничка школа Обреновац; Гимназија у Обреновцу; Библиотека «Влада Аксентијевић»; Омладина Српске напредне странке-Обреновац; Народни музеј; Полицијска станица Обреновац; Удружење грађана «Снага оптимизма»; Дом здравља Обреновац; Удружење грађана «Градско удружење глувих Обреновац»; Удружење грађана «Друштво за дечју и церебралну парализу»; Удружење грађана «Центар МС Иновације»; Дневни боравак за децу и омладину са сметњама у развоју Обреновац; представници ученичких парламената и ученичких компанија, представници одбора Омладинског фонда Обреновац, неафирмисани млади бендови, локалне неформалне групе...

Термини који се у овом документу односе на положаје, професије, односно занимања у мушком роду, подразумевају исте термине у женском роду.

Предговор

Акциони план за младе ГО Обреновац је исказ друштвено-политичке визије развоја положаја младих у општини Обреновац. Он представља скуп начела, вредности и циљева којима општина Обреновац планира да побољша квалитет живота младих, као и стандарде реализације општинске политике за младе. Овај документ садржи свеобухватан структурни приступ изградњи социјалних, економских, образовних, културних и других услова за квалитетан развој младих.

Израда овог плана за младе наставак је реализације претходног плана, али и нове анализе проблема, потреба и положаја младих у Обреновцу спроведене кроз различите облике истраживања, непосредним консултацијама са младима, анализом истраживања и препорука удружења младих, удружења за младе и јавних институција, те консултацијама са стручњацима и запосленима у Управи ГО Обреновац у подручјима релевантним за живот младих. Целокупна анализа, као и обликовање текста општинског плана за младе спроведени су у партнерству са младима и у сарадњи са Саветом за младе општине Обреновац, представницима општинских служби и институција, као и независним стручњацима.

Овај план следи низ препорука важних европских и домаћих стратегија, попут Европске повеље о учешћу младих у животу општина и градова, при чему подстиче активно учествовање младих у друштву, културу и слободно време младих, информисање и мобилност младих, те доступност образовања и програма развоја кључних компетенција за целоживотно учење, затим повећање запослености младих и сузбијање узрока незапослености, стамбено осамостаљивање и друге аспекте социјалне политике, приступ здравственим услугама, посебно онима које се тичу сексуалног и репродуктивног здравља.

Једнако тако, Акциони план за младе у потпуности прати препоруке, али и циљеве и мере Националне стратегије за младе 2015-2025 као темељне окоснице државне политике према младима. Низ препорука овог документа упућује на нужност развоја локалних програма, односно политике за младе како би се на потребе младих особа одговорило на локалном нивоу са квалитетнијим механизмима и садржајима. Коначно, документ је обликован пратећи приоритете релевантних секторских стратешких докумената, општинских, градских и националних.

Акциони план за младе се односи на младе особе између 15 и 30 година животне доби, које чине петину популације Обреновца. Мере овог плана примењиваће се на све младе, без икакве дискриминације, посебно у односу на родне идентитете, сексуалну оријентацију, етничке, расне, националне, социјалне и културне мањине, али и у односу на место становања (град/село). Део мера овога плана посвећен је подизању квалитета живота младих из мањинских група, али и других младих са мање могућности. Начело овог плана је омогућити једнак приступ програмима и услугама свим групама младих.

Реализација Акционог плана за младе темељи се на начелима разумевања потреба младих, партнерства са младима и другим друштвеним чиниоцима, укључености заинтересованих друштвених актера, али и транспарентности и одговорности носилаца општинске политике у испуњавању циљева ове стратешке визије унапређења положаја и квалитета живота младих у Обреновцу.

Акционим планом за младе Градска општина Обреновац и најзначајнији субјекти одговорни за развој и подршку младих наше општине, на основу Устава Републике Србије, Националне стратегије за младе Републике Србије, Статута града Београда и Статута градске општине Обреновац, исказују јасно и дугорочно опредељење у стварању социјалних, образовних, културних, материјалних, политичких и других услова за трајну добробит младих, те њихово активно, потпуно и одговорно учешће у развоју друштвене заједнице.

Акционим планом се такође утврђују основна начела бриге за младе, као и радни план којим Скупштина градске општине Обреновац даје основне задатке телима и органима градске општине. Позивају се тела и органи Градске општине Обреновац, сва удружења грађана и остали чиниоци друштвене заједнице, попут ученичких парламената, медија, политичких странака, да заједничким деловањем допринесу постизању заједничких циљева за добробит младих.

Младост је посебно животно раздобље у којем се, уз телесно и душевно сазревање, одвија и процес интеграције појединца у друштвену заједницу. Током тог раздобља од младих се очекује да развију социјалне вештине и способности за преузимање трајних друштвених улога на свим подручјима људског деловања. Тај процес, по правилу, траје док се не постигне примерени степен социјалне аутономије, одговорности и самосталности. Успех или неуспех у адолесцентском и младалачком добу веома су важни, тако да је улагање у добробит младих од суштинске важности. Младе наше заједнице видимо као огромни ресурс развоја и будућности, али пре свега и садашњости, нарочито у времену брзих економских и друштвених промена и залажемо се за политику наклоњену младима, која ће да користи појединцу, породици, заједници и друштву.

Акциони план за младе истиче посебну важност општедруштвеног деловања у областима:

1. Образовање младих
2. Култура и креативност младих
3. Запошљавање и предузетништво младих
4. Социјална укљученост младих
5. Информисање, саветовање и мобилност младих
6. Активизам и активно учешће младих
7. Здравље младих
8. Безбедност младих

Као што младе, који чине 21% становништва општине, треба укључити у планирање и пружити им једнаке могућности, информације, ресурсе и подршку, Акциони план за младе треба да задовољи потребе младих и понуди решења проблема у периоду од 2016 - 2021. године укључујући све одговорне стране за развој младих у Градској општини Обреновац.

Председник Градске општине Обреновац
Мирослав Чучковић

САДРЖАЈ

I. Део - Увод

0. Предговор.....	стр. 3
1. Полазне основе.....	стр. 6
2. Циљна група коју обухвата Локални акциони план за младе.....	стр. 13
3. Основни демографски подаци и подаци о општини Обреновац.....	стр. 14
4. Визија, принципи и општи стратешки циљеви.....	стр. 14
5. Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Обреновцу.....	стр. 18
6. Дефинисање проблема по областима којима се бави ЛАП.....	стр. 18

II. Део – Локални акциони план за младе (ЛАП)

1. Образовање младих.....	стр. 24
2. Култура и кретивност младих.....	стр. 30
3. Запошљавање и предузетништво младих.....	стр. 34
4. Социјална укљученост младих.....	стр. 39
5. Информисање, саветовање и мобилност младих.....	стр. 44
6. Активизам и активно учешће младих.....	стр. 48
7. Здравље младих.....	стр. 53
8. Безбедност младих.....	стр. 57

III Део - Механизми одрживости ЛАП-а

1. Неопходни механизми реализације, праћења и вредновања ЛАП.....	стр. 62
2. Тела и органи задужени за младе на нивоу локалне управе.....	стр. 63
3. Институционалне структуре учешћа младих.....	стр. 65
4. Финансирање ЛАП-а за младе.....	стр. 68
5. Програми и простор за младе.....	стр. 71
6. Стандарди и омладински рад.....	стр. 80
7. Информисање младих.....	стр. 81
8. Истраживање младих.....	стр. 81
9. Контрола и вредновање ЛАП-а.....	стр. 82
Прилог – Појмовник.....	стр. 83

1. Полазне основе и процес израде ЛАП-а

Образовањем Канцеларије за младе општине Обреновац (у даљем тексту: КЗМ) октобра 2008. године, исходом активног двогодишњег заговарања младих у оквиру Коалиције младих Обреновца, удружења грађана и подмладака политичких странака, започет је процес развоја локалног система подршке младима и сарадње са младима. КЗМ је од самог образовања започела креирање стратешког докумената у области омладинске политике, па је Скупштина општине Обреновац 10. априла 2010. године усвојила Акциони план за младе за период од 2010. до 2015. године. Веће ГО Обреновац је донело 10. септембра 2010. године Решење о образовању Савета за младе градске општине Обреновац и тако направило значајан корак у праћењу и даљем развоју локалне политике за младе и то на начин који младима обезбеђује непосредно учешће у доношењу одлука.

Израда Локалног акционог плана за младе (у даљем тексту: ЛАП) предвиђена је Законом о младима и Националном стратегијом за младе. Процес израде ЛАП-а започет је 15. јуна 2015. године доношењем Одлуке о приступању изради Локалног акционог плана за младе за период од 2016. до 2021. године.

Првом састанку у процесу израде ЛАП-а који је одржан 2. јула 2015. године, у Клубу за децу и младе Спортско-културног центра „Обреновац”, присуствовало је преко 100 учесника из 52 организације и институције. На уводном састанку су утврђене тематске области и учесници су се према личним компетенцијама и интересовању определили за учествовање у раду тематских радних група.

Убрзо након првог састанка изабрани су координатори и заменици координатора радних група, док су за координаторе процеса изабрани Бојана Ашковић, Петар Вељовић, Бранко Спасић и Душко Крстић.

У августу 2015. године уследиле су обуке за јачање капацитета радних група, пре свега координатора и заменика, али и других заинтересованих учесника. Рад је настављен кроз бројне контакте са партнерима и радне састанке. Процес израде ЛАП-а обухватио је 8 стратешких области које су разматране у оквиру 8 радних група. Свака од радних група била је руковођена од стране координатора и заменика координатора радне групе и састала се најмање три пута у току процеса, што представља 24 састанака радних група. На првом састанку учесници радних група су анализирали проблеме и потребе младих. Паралелно са овим процесом текао је процес истраживања потреба младих Градске општине Обреновац кроз организовање фокус група. На другом састанку учесници су анализирали пресек стања у области и дискутовали о мерама и задацима за решавање проблема и задовољавање потреба младих, док су на трећем састанку утврдили мере и задатке.

Учесници у процесу израде Акционог плана за младе:

Област деловања ЛАП-а	Координатори, заменици координатора и активни чланови радне групе	Чланови радне групе
1.Образовање младих	Кристина Новаковић Стефан Алексић Анђелка Каљевић Игор Банковић Дарко Јовановић Ивана Миросављевић Мирјана Лаиновић Невена Миросављевић	Анђела Љаљевић Божидар Јовановић Дејан Јовановић Дејан Шицаревић Душица Чолаковић Маја Савић Маријана Стојановић Марина Стефановић Милица Лековић Младен Тришић Петар Ранковић Рамона Станојевић Славица Бузејић Славица Филиповић Олга Миросављевић Миљана Чолаковић Милена Ергарац Гордана Благојевић Јасмина Ђукановић
2.Култура и креативност младих	Ана Ранисављевић Андрија Деспотовић Вукашин Љуштина	Александар Величковић Александра Димитријевић Александра Спасов Александра Филиповић Ана Планинчић Анђела Филиповић Весна Клачар Даница Илић Душица Јовановић Ђуро Иванковић

		<p>Ивана Миросављевић Јелена Аћимовић Јелена Стевановић Јелисавета Вићић Катарина Барјактаревић Лука Живковић Маја Вуковић Бисерко Милица Бабић Никола Кнежевић Растко Шејић Славица Бузејић Славица Филиповић Срђан Срђеновић Срна Обрадовић Стефан Алексић Тамара Ступар Новица Филиповац Ана Миљојковић Ђорђе Бајић Мирјана Наранџић Јелена Марковић Јелена Луетић Милена Пешић Момчило Ковачевић Ненад Мандић</p>
3.Запошљавање и предузетништво младих	<p>Урош Мирићић Иван Косогор Јована Матић Анђелка Хуљић Невена Симић</p>	<p>Адис Милосављевић Ана Тешовић Игор Банковић Божидар Јовановић Витомир Станишић Дејан Јовановић Ирина Пејаковић Катарина Поповић Михаило Ђурђевић Младен Тришић Петар Ранковић Биљана Поповић Маја Лалић Александра Вучковић Милан Павловић</p>

4. Социјална укљученост младих	<p>Јелена Ивковић Марина Стефановић Милица Трифунковић</p>	<p>Славко Берић Александра Вучковић Ален Трокић Весна Клачар Горан Врељански Јелена Вуковић Мицић Јелена Ранковић Јелена Чолић Јована Матић Југослава Зајић Кристина Шустић Марија Лукић Марија Милић Мијодраг Богићевић Милан Томић Милица Дукић Милица Лековић Мирјана Лаиновић Славица Филиповић Стефан Алексић Стефан Љубимировић Ненад Бјелица Душан Матијевић</p>
5. Информисање, саветовање и мобилност младих	<p>Марија Милић Маја Савић Растко Шејић Јелена Стевановић</p>	<p>Анђелка Каљевић Јелена Аћимовић Југослава Зајић Марија Лукић Урош Мирићић</p>

6.Активизам и активно учешће младих	Милан Пешовић Никола Бегенишић Бранко Спасић	Адис Милосављевић Александра Спасов Ален Трокић Горан Врељански Горан Шеховић Ивана Дамјановић Кристина Новаковић Кристина Шустић Мирјана Лаиновић Невена Миросављевић Петар Ранковић Славица Филиповић Тамара Ступар Тања Николић Марко Пешић Маја Симић Кристина Шустић Ивана Дамјановић Даница Илић Јелена Антонић Ксенија Лазић Синиша Вукојевић Срђан Ранковић Милан Томић
7.Здравље младих	Вида Ђокић Гордан Станковац Јулија Ивановић Ана Калоперовић Вања Несторовић Јасмина Станојевић Горана Гутаљ	Александар Јотић Биљана Поповић Бојана Драгићевић Горан Врељански Јелена Чолић Јован Вујичић Југослава Зајић Катарина Поповић Милица Лековић Моника Павловић Петар Ранковић Урош Мирићић Ивана Пиваш Ненад Бјелица
8.Безбедност младих	Лука Миковић Јелена Вуковић Мићић	Јелисавета Илић Јован Вујичић

	Срђан Ранковић Филип Радовановић Кристина Мршевић	Милан Марић Миљана Чолаковић Огњен Јанковић Петар Ранковић Синиша Вукојевић Петар Вељовић Милан Марић
--	---	---

Радне групе су имале представнике свих релевантних државних органа и институција, представнике удружења младих, удружења за младе и стручњаке у области омладинске политике. Успостављено је 8 тематских група, у складу са идентификованим приоритетним областима (запошљавање и предузетништво, образовање, младих, здравље младих, активизам и активно учешће младих, информисање, саветовање и мобилност младих, социјална укљученост младих, култура и креативност младих и безбедност младих) за развој ЛАП-а, у којима су учествовали чланови радне групе, као и друге заинтересоване стране. Између састанака радних група, вршено је уједначавање резултата рада радних група и формулисање нацрта ЛАП-а, како би се избегла непотребна преклапања. Формулисање нацрта подразумевало је коришћење метода прегледа документације и састајања координатора радних група.

Процес израде ЛАП-а започет је ситуационом анализом како би се утврдило тренутно стање у областима од стратешког интереса за младе, утврдили правци кретања и дефинисали трендови. Ситуационом анализом створена је основа за утврђивање кључних изазова (проблема) за младе, као постојећег негативног стања на основу којих су дефинисани узроци који су довели до таквог стања и последице које су из тога произашле. Током консултативног процеса и на основу коментара, предлога и сугестија, дошло се до финалног предлога ЛАП-а за период од 2016. до 2021. године.

Важан задатак у процесу био је мотивисање младих, као и других заинтересованих страна да се укључе у креирање акционог плана, како би на најбољи могући начин установили везе и контакте између општине, младих, институција, јавних предузећа/сервиса грађана, медија, удружења за младе и удружења младих и како би обезбедили да процес израде плана буде отворен, транспарентан и демократичан.

Подаци у ЛАП-у којима се аргументују утврђени кључни изазови за младе представљају суштину ситуационе анализе и служе да укажу на стање и тренд на основу кога је утврђен специфични проблем. ЛАП треба да буде читљив, разумљив младима и лишен свеобухватних налаза и података којима се дошло ситуационом анализом, и због тога ЛАП усмерено користи податке где је то потребно као основ за логичко закључивање о утврђеном проблему и не садржи резултате комплетне анализе која је обављена да би се до кључних проблема дошло. На основу прецизно дефинисаних специфичних проблема, њихових узрока и последица, започет је процес дефинисања параметара плана, развојем циљева и очекиваних резултата реализације циљева, као жељеног промењеног стања и начина остваривања циљева и резултата развојем активности.

У дефинисању активности (мера) за остваривање стратешког и посебних циљева, ЛАП уважава Уставом гарантовану самосталност општина и међународно–правне стандарде у области слободе удруживања. ЛАП посебно препознаје осетљиве групе младих, маргинализоване, у ризику од социјалне искључености и сиромаштва као вишеструко дискриминисане и искључене групе младих. Сви развијени циљеви и активности треба да обезбеде подршку овим групама младих и боље препознавање младих из осетљивих група.

ЛАП полази најпре од Устава Републике Србије и позитивних законских прописа: Закон о младима („Службени гласник РС”, број 50/11), Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 и 68/15), Закон о образовању одраслих („Службени гласник РС”, број 55/13), Закон о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – Аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 53/11 – Одлука УС, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 и 68/15), Закон о волонтирању („Службени гласник РС”, број 36/10), Закон о удружењима („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 99/11 – др. закон), Закон о задругама („Службени лист СРЈ”, бр. 41/96 и 12/98 и „Службени гласник РС”, бр. 101/05 – др. закон и 34/06), Закон о оружју и муницији („Службени гласник РС”, бр. 9/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/98, 39/03, 85/05 – др. Закон, 101/05 – др. закон, 27/11 – Одлука УС и 104/13 – др. закон), Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14), Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, број 22/09) и други закони, а током израде консултована су у циљу усклађивања следећа стратешка документа која је донела Влада Републике Србије¹: Национална стратегија запошљавања за период 2011–2020. године, Стратегија развоја образовања Србије до 2020. године, Стратегија каријерног вођења и саветовања у Републици Србији, Стратегија развоја стручног образовања, Стратегија развоја образовања одраслих, Стратегија научног и технолошког развоја, Стратегија развоја здравља младих, Стратегија јавног здравља Републике Србије, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести, Стратегија за стално унапређење квалитета здравствене заштите и безбедности пацијената, Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегија развоја заштите менталног здравља, Стратегија о ХИВ инфекцији и АИДС, Стратегија развоја спорта у Републици Србији, Национална стратегија одрживог развоја, Стратегија за примену Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине, Стратегија националне безбедности, Стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља, Стратегија за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима, Стратегија превенције и заштите од дискриминације, Стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, Стратегија контроле стрељачког и лаког оружја, Стратегија развоја социјалне заштите, Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија социјалног становања, Стратегија за унапређивање положаја Рома у Републици Србији, Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности, Стратегија развоја система јавног информисања, Стратегија развоја информационог друштва, Стратегија развоја електронских комуникација, Нацрт националне стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва за период 2014-2018. године, Стратегија развоја званичне статистике, Стратегија борбе против трговине људима у Републици Србији, Стратегија за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегија за управљање миграцијама, као и други релевантни прописи и политике.

1 Сви стратешки документи Републике Србије доступни су преко линка <http://www.gs.gov.rs/lat/strategije-vs.html>

У складу са стратешким опредељењем Републике Србије за чланство у Европској унији (у даљем тексту: ЕУ) у изради ЛАП-а пошло се од Стратегије ЕУ за младе – Инвестирање и оснаживање², Обновљеног оквира за европску сарадњу у области рада са младима (2010 – 2018)³ и Заједничког извештаја Савета и Комисије о спровођењу обновљеног оквира за европску сарадњу у области рада са младима (2010 – 2018)⁴, као референтне основе и правца усклађивања ЛАП-а. Поред ових докумената, консултоване су и две развојне иницијативе у оквиру развојне Стратегије ЕУ, Европа 2020: Млади у покрету⁵ и Нове вештине за нове послове⁶, као и Декларација и Резолуција Савета Европе о будућности омладинске политике: Агенда 2020⁷.

Између састанака координатора и радних група вршена је промоција и вредновање у циљу отворености, укључености свих заинтересованих страна и демократичности процеса кроз акције и кампање на интернету, након чега је започет процес јавне расправе. После окончања јавне расправе, Локални акциони план за младе упућен је Скупштини општине Обреновац на усвајање. Документ је усвојила Скупштина општине Обреновац, на својој седници одржаној дана _____ 2015. године.

Процес израде ЛАП-а подржан је од стране Градске општине Обреновац уз огромни волонтерски допринос координатора и заменика координатора радних група по тематским областима, свих учесника процеса анализе стања и чланова радних група.

2. Циљна група коју обухвата Локални акциони план за младе

Овај план усмерен је ка младима од 15 до 30 година и одговара на потребе младих данашњице и изазове са којима они морају да се суоче, а то су:

- Хватање у коштац са честим променама, што захтева флексибилност, прилагодљивост и покретљивост;
- Проналажење сигурне „почетне тачке“, засноване на вредностима, самосвести и самопоуздању;
- Конструктивна контрола технолошког напретка кроз приступ новим знањима и вештинама;
- Борба против изолованости, кроз развој осећаја припадности и идентитета, стицање признатог места у друштву;
- Стицање осећаја корисности кроз допринос развоју локалне и шире заједнице;
- Увиђање важности сарадње и тимског рада.

2 Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – An EU Strategy for Youth: Investing and Empowering – A renewed open method of coordination to address youth challenges and opportunities {SEC(2009) 545} {SEC(2009) 546} {SEC(2009) 548} {SEC(2009) 549} /* COM/2009/0200 final */.

3 Council Resolution of 27 November 2009 on a renewed framework for European cooperation in the youth field (2010-2018), OJ C 311, 19.12.2009.

4 2012 Joint Report of the Council and the Commission on the implementation of the renewed framework for European cooperation in the youth field (2010 – 2018), OJC 394, 20.12.2012.

5 Youth on the move, доступно преко линка http://ec.europa.eu/youthonthemove/index_en.htm.

6 New Skills for New Jobs, доступно преко линка <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=822&langId=en>.

7 The future of the Council of Europe youth policy: AGENDA 2020, доступно преко линка http://www.coe.int/t/dg4/youth/IG_Coop/Agenda_2020_en.asp.

Младост, као животно раздобље, различито је одређено и дефинисано од стране различитих светских, европских и националних институција и организација. Кад се говори о младима у Европи, углавном се мисли на узраст између 15 и 24 године. Република Србија сматра младима особе у животном раздобљу од 15 до 30 година, јер се раздобље младости у већини случајева продужава, због дужег трајања образовања и отежаног запошљавања, што одлаже одрастање и економску независност.

Млади људи којима се бави ЛАП за младе општине Обреновац живе на територији градске општине Обреновац, различитог су пола, социјалног и друштвеног статуса, као и националне, верске, сексуалне, политичке и друге оријентације. Млади људи у Обреновцу су и особе са функционалним сметњама, млади удружени у неформалне групе, млади у удружењима младих и за младе.

3. Основни демографски подаци и подаци о општини Обреновац

Обреновачка општина се налази у средишњем делу доњоколубарског басена, на истоку и југу се граничи са Шумадијом, долинама Колубаре и Тамнаве, на западу су огранци Поцерине, а на северу река Сава.

Општину Обреновац сачињава 29 месних заједница: Дудови, Рвати, II Месна заједница, III Месна заједница, Забрежје, Звечка, Кртинска, Уровци, Ратари и Бргулице, Бело Поље, Мислођин, Јасенак, Дражевац, Бањевац, Конатице, Пољане, Барич, Мала Моштаница, Стублине, Велико поље, Пироман и Бровић, Трстеница, Грабовац, Дрен, Орашац, Љубинић, Вукићевица, Скела и Ушће.

Према попису из 2011. године у општини Обреновац живи 72.524 становника, на површини од 40.995 ха.

Укупан број младих узраста 15 - 29 година, селектован према полу по попису из 2011. године је 13 528 младих, од тога је 6982 жена и око 6546 мушкараца.

На територији општине Обреновац постоје три средње школе: Гимназија, Пољопривредно-хемијска и Техничка школа Обреновац. Установе и институције које брину о младима су: Дом здравља Обреновац, Центар за социјални рад Обреновац, Национална служба за запошљавање, Библиотека „Влада Аксентијевић“, ЈП Спортско-културни центар „Обреновац“, Полицијска станица Обреновац, Дневни боравак за децу и омладину са сметњама у развоју.

4. Визија, принципи и општи стратешки циљеви

4.1. Визија

Млади Обреновца знају, хоће и имају једнаке прилике да активно доприносе и преузму одговорност за лични развој и развој Обреновца уважавајући друге и другачије.

4.2. Принципи ЛАП-а

У припреми и реализацији ЛАП-а учествују млади, градска општина, институције и организације надлежне за посебне области у омладинском сектору и сви други субјекти омладинске политике, при чему градска општина усмерава и прати спровођење ЛАП-а на локалном нивоу.

Усвајањем принципа, Локални акциони план се хармонизује са Националном стратегијом за младе и доприноси развоју младих одговорних према себи, другима и друштву. Неопходно је усвојити следеће принципе, при развоју, реализацији и праћењу ЛАП-а:

Поштовање људских права – Обезбедити да сви млади имају иста права без обзира на пол, род, расу и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње (инвалидитет). Обезбедити равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, сопственим изборима и способностима.

Равноправност – Омогућити да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, целоживотно учење, запошљавање у складу са сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбедити поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.

Одговорност - Подстицати и развијати одговорност лица која раде са младима, као и одговорност младих у односу на њихове обавезе.

Доступност - Препознати и уважавати потенцијале младих као важан друштвени ресурс, исказати поверење и подршку младима - млади знају, могу, умеју и хоће. Обезбедити услове за очување здравља младих и квалитетно провођење слободног времена. Афирмисати и стимулисати увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.

Друштвена одговорност и солидарност – Подстицати и развијати активан допринос младих у изградњи и неговању друштвених вредности и развоју своје заједнице, нарочито путем различитих облика волонтерских активности. Подстицати међугенерациску солидарност и активан рад на стварању услова за једнако и пуно учешће у свим аспектима друштвеног живота младих особа са инвалидитетом, припадника националних мањина и свих других лица и друштвених група које могу бити у ризику од дискриминације, односно дискриминаторног поступања.

Сарадња - Подржавати и обезбеђивати слободу удруживања и сарадње са вршњацима, подстицати међугенерациску сарадњу на локалном, националном и међународном нивоу.

Активно учешће младих - Обезбеђивати подршку младима како би учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.

Интеркултурализам - Омогућавати поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранције, као и афирмације уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима. Промовисати

дијалог као процес у којем млади јачају своју спремност, разумевање и уважавање различитости, као и неговање заједничких вредности.

Целоживотно учење - Промовисати целоживотно учење којим се афирмише знање и омогућава стицање способности за његову практичну примену. Обезбеђивати повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.

Заснованост - Обезбеђивати да приказ стања о положају младих, циљеви и мере буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања.

4.3. Приоритетне области и општи стратешки циљеви

Младима је неопходна подршка, јер није реч само о њиховом бољем животу, већ и о будућности развоја локалне заједнице. Системска, организована и стална подршка младима доприноси осигуравању стабилније и развијеније заједнице, у економском, социјалном и сваком другом смислу, те се стварају услови који младима дају могућност да свој даљи лични и професионални развој виде управо у оквиру своје локалне заједнице. Акциони план за младе представља, пре свега, широки консултативни процес приликом његове израде, а затим и документ којим се одређује оквир деловања, конкретне мере и циљеви, са дефинисаним роковима и странама одговорним и задуженим за спровођење предложених активности, а израђен је у партнерству са свим одговорним и заинтересованим странама у циљу одрживости, транспарентности и демократичности процеса његовог доношења. Интерес ЛАП-а, креираног у сагласју свих заинтересованих страна, је да сви државни органи и органи општинске управе, сва удружења грађана и остали субјекти друштвене заједнице, попут верских и мањинских заједница, подмладака политичких странака, удружења младих и за младе, неформалних група, установа, институција и медија, међусобном сарадњом и заједничким деловањем допринесу постизању заједничких циљева, који се односе на:

- ОБЛАСТИ - Дефинисати задатке појединих ресора, надлежних тела, управа, организација и установа у испуњењу међународних, моралних, уставних и законских обавеза у вези са младима;
- ПРИНЦИПЕ - Побољшати квалитет живота младих, уважавајући њихове интересе, а према европским стандардима и успешним искуствима из региона, укључити што већи број младих у процесе одлучивања, нарочито о потребама и проблемима младих и подмладити управљачке структуре друштва;
- КОМЕНАЦМЕНТ - Мобилисати све потенцијале у друштву, посебно младе и најкреативније чланове заједнице, за стварање нових материјалних и духовних вредности, за отворени и самоодрживи развој, активну улогу у процесу европских интеграција, развитка демократског друштва и правне државе, стварањем услова за афирмацију младих, смањити њихово исељавање, изградити конструктиван и партнерски однос са удружењима младих и за младе и јединицама државне управе и локалне самоуправе у остваривању циљева за добробит младих људи у друштву.

У оквиру процеса анализе стања младих, вредновања претходног Акционог плана за младе и дијалога са младима и заинтересованим и одговорним странама у процесу доношења овог документа утврђене су нове приоритетне области бриге о младима и то:

1. Образовање младих
2. Култура и креативност младих
3. Запошљавање и предузетништво младих
4. Социјална укљученост младих
5. Информисање, саветовање и мобилност младих
6. Активизам и активно учешће младих
7. Здравље младих
8. Безбедност младих.

У свим областима Акционог плана за младе неопходно је на нивоу општине:

- Осигурати координацију и сарадњу међу свим субјектима који пружају услуге и програме за младе;
- Ускладити услуге и активности за младе са њиховим потребама и организовати их у периодима који им одговарају;
- Обезбедити отворен, доступан и младима пријемчив простор, као предуслов континуираног пружања услуга за младе и повећања активног учешћа младих;
- Унапредити разумевање тржишта међу пружаоцима услуга, с обзиром на то да су односи са корисницима, комуникације, простор и квалитет услуга важни елементи успеха;
- Обезбедити компетенције за омладински рад код оних који раде са младима;
- Унапредити капацитете и механизме за прикупљање података и праћење;
- Изградити капацитете путем укључивања обука.

Полазећи од визије и принципа дефинисани су циљеви који обухватају области важне за укупан живот младих у Обреновцу. Ови циљеви нису рангирани по степену важности.

Области и општи стратешки циљеви:

1. Унапредити квалитет и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих
2. Унапредити услове за стваралаштво младих и њихово учешће у коришћењу постојећих културних садржаја и ресурса
3. Унапредити конкурентност младих на тржишту рада и стопу њихове (само) запослености
4. Унапредити подршку друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености
5. Унапредити мобилност, обим међународне сарадње, систем информисања младих

6. Унапредити активизам и активно учешће младих у друштву
7. Унапредити информисаност и укљученост младих у бригу о сопственом и здравстваном статусу заједнице
8. Унапредити услове за развијање безбедносне културе младих.

5. Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Обреновцу

Као полазна основа за припрему ЛАП-а коришћени су: резултати локалних истраживања (Истраживање „Млади и поплава“, август 2014., Истраживање потреба младих за информацијама, мај 2011., Интересовања и потребе младих за програмским садржајима, јануар 2010.), годишњи извештаји о спровођењу Националне стратегије за младе и акционог плана 2009 – 2014⁸, Млади – наша садашњост, истраживање социјалних биографија младих у Србији⁹, Youth and Public Policy in Serbia¹⁰, Студија о индикаторима омладинске политике у Републици Србији¹¹, Анализа положаја младих у стратегијама Владе Републике Србије и новијим социолошким истраживањима¹², Индикатори за праћење популације младих у Србији¹³, Стање у омладинској политици – упоредна анализа Републике Србије и Европске уније¹⁴, истраживање Положај и потребе младих у Србији¹⁵.

6. Дефинисање проблема по областима којима се бави ЛАП

Анализом потреба младих утврђени су бројни изазови са којима се сусрећу млади у Обреновцу, од којих су најприоритетнији за решавање следећи изазови у областима:

6.1. Образовање

- Недовољно стицање практичног и примењивог знања током школовања и мотивисаност ученика за квалитетно учествовање у образовном процесу и неинформисаност младих о функцијама школовања
- Недовољна доступност алтернативних образовних програма и недовољно развијање и богаћење ваншколских и ваннаставних активности. Непостојање квалитетне понуде неформалног образовања за лични и професионални развој младих

8 Доступни на званичној интернет страници Министарства омладине и спорта <http://www.mos.gov.rs/dokumenta/omladina/strategije/>.

9 Млади наша садашњост, истраживање социјалних биографија младих у Србији, Смиљка Томановић, Драган Станојевић, Исидора Јарић, Душан Мојић, Слађана Драгишић Лабаш, Милана Љубичић, Ивана Живадиновић, Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду, 2012.

10 Youth and Public Policy in Serbia, Тања Азањац, Донатела Брадић, Ђорђе Кривокапић, Татјана Стојић, Marlene Spoerri, A publication of Demokratie & Dialog e.V. 2012.

11 Студија о индикаторима омладинске политике у Републици Србији, др Јасмина Кука, Београд, 2013.

12 Анализа положаја младих у стратегијама Владе Републике Србије и новијим социолошким истраживањима, доцент др Душан Мојић, мр Слободан Мрђа, Београд, 2013.

13 Индикатори за праћење популације младих у Србији, Драган Станојевић и Ивана Живадиновић, Београд, 2013.

14 Стање у омладинској политици – упоредна анализа Републике Србије у Европске уније, Министарство омладине и спорта, Београд, 2013.

15 Положај и потребе младих у Србији, Нинамедиа, 2014, доступно преко линка <http://www.mos.gov.rs/dokumenta/omladina/istrzivanja/>.

- Недовољно развијена свест и мотивација младих о потреби за сталним личним и професионалним развојем и недовољна информисаност младих о програмима неформалног образовања
- Неадекватна слика функције образовања код ђака и родитеља и неактивност родитељских савета
- Школски систем који недовољно одговара на потребе за недискриминативном социјалном и класном мобилношћу
- Недовољна техничка опремљеност школа и образовних установа
- Недостатак професионалног усавршавања наставника. Недовољна информисаност наставног кадра за рад са осетљивим и рањивим групама. Недовољна опремљеност наставног кадра за рад са осетљивим групама и/или за рад са осетљивим облицима насиља/искључености/маргинализације и слично. Неадекватна валоризација додатног рада наставничког особља
- Недовољна препознатост потребе за валоризацијом и подржавањем рада успешних ученика и студената.

6.2. Култура и креативност младих

- Недовољна информисаност о културним садржајима и број културних садржаја доступних младима
- Недовољна заинтересованих младих за садржаје из културе, јер садржаји нису адекватни потребама младих, а често су и превисоке цене карата за догађаје
- Недовољна подршка културним и креативним иницијативама младих и могућности да се млади укључе у креативне токове
- Недовољно простора намењеног младима (простор за рад и реализацију садржаја), постојећи простори нису адекватно уређени и опремљени, услед неравномерне распоређености постојећих капацитета зависно од социоекономског и резиденцијалног статуса
- Неадекватна комуникација међу институцијама, младих са институцијама и међу младима.

6.3. Запошљавање и предузетништво младих

- Недовољна понуда радних места на подручју ГО Обреновац, неповољан амбијент, недостатак инвеститора, одсуство системске подршке за запошљавање и samozapošljavanje младих (за покретање сопственог бизниса или бављење пољопривредом), а запошљава се углавном ван јавних конкурса
- Веома је слаба информисаност младих о могућностима и начинима запошљавања
- Код младих је присутно: слабо интересовање за рад и недовољно активности у проналажењу запослења, неспремност за усавршавање, одлагање рада због школовања, недовољан ниво квалификација, због становања у руралним подручјима многи млади због удаљености одустају од запослења
- Школски систем није прилагођен потребама тржишта рада, а присутан је и недостатак практичног рада и стицања радног искуства и радних навика у периоду школовања. Недовољна је подршка ученичким компанијама као практичног вида учења предузетништва
- Недостатак прилика за обављање праксе и стицање радног искуства

- Недовољна функционалност Савета за запошљавање ГО Обреновац, а онда и мера за запошљавање младих, а посебно афирмативних мера за запошљавање младих из осетљивих група. Недостају програми за преквалификацију и доквалификацију, локални сервис за Каријерно вођење и саветовање, обуке младих за писање бизнис плана и програма за стицање предузетничких вештина и знања и финансијске писмености
- Неповољни су кредити за покретање бизниса, мали је број субвенција младим предузетницима и јавних конкурса за подстицај предузетништву
- Недовољна је сарадња образовних институција, привредних субјеката и Националне службе за запошљавање, услед чега недостају подаци о потребним профилима на тржишту рада.

6.4. Социјална укљученост младих

- Недовољно истраживања и база на тему социјалне укључености младих и умреженост установа и организација. Не постоје механизми за примену мишљења/препука Интерресорне комисије, а присутна је и неусклађеност прописа – на пр. млади преко 26 година немају здравствено осигурање
- Велики је проценат сиромашних и незапослених младих, одсуство прилика за „прву шансу“ за посао и велики број непријављених радника, ови проблеми су још већи за младе особе са инвалидитетом
- Недовољно услуга из области социјалне заштите намењених деци и младима, посебно недовољно развијене саветодавно-терапијске и социо-едукативне услуге за важне теме: планирање породице, родитељства и репродуктивног здравља; реинтеграције и ресоцијализације; помоћ жртвама насиља; социјалне и емотивне вештине; о партнерском и породичном насиљу; вршњачко насиље. Недовољно активности и програма који промовишу толеранцију и једнака права
- Недовољна подршка организацијама цивилног друштва за развој недостајућих услуга и недостатак простора за рад
- Недовољно програма за младе из шире популације који су „ван система“. Недовољна подршка образовању деце и младих из породица ниског социоекономског статуса. Недовољна координација служби у вези са децом која не иду редовно у основну школу
- Недовољна подршка програмима инклузивног образовања и недостатак наставних средстава за особе са инвалидитетом. Недовољан је број личних пратилаца и персоналних асистената, а велики број физичких и архитектонских баријера. Не постоји структурирана подршка родитељима особа са инвалидитетом
- Недовољно подршке младима без родитељског старања по изласку из дома и одуство програма подршке деци и младима у хранитељским породицама
- Недовољно програма и прилика за младе на селу, подршке менталном здрављу младих и младим брачним паровима, осамостаљивању младих – програми становања.

6.5. Информисање, саветовање и мобилност младих

- У области информисања примећује се недовољна објективност, недовољна конкуренција између локалних медија, а млади имају ограничен приступ информацијама, посебно млади из осетљивих група
- Млади су недовољно заступљени у медијским садржајима, фокус је на спорту и забави - гетоизација младих у медијима, отуда је присутна незаинтересованост младих за активно праћење и учешће у друштвеном животу и одсуство општих грађанских активности младих у политичким кампањама
- Услед недовољне доступности интернета, смањен је и интернет активизам
- Недовољна информисаност младих на тему болести зависности, вршњачког насиља, али и прилагођеност локалних медија особама са инвалидитетом
- Непостојање многих важних облика саветовања као на пр. саветовалишта за жене жртве насиља, за спречавање суицида, каријерно информисање и саветовање. Нефункционално је Саветовалиште за младе Дома здравља, а не постоји ни психолошко саветовалиште
- У области мобилности младих најчешћи проблеми су високе цене превоза, али и:
 - Недовољан број локалних линија на релацији Обреновац-околне месне заједнице- Обреновац, посебно у вечерњим сатима
 - Недовољан број, тј. недостатак линија међуградског превоза Обреновац-Шабац-Обреновац, Обреновац-Ваљево-Обреновац, Обреновац-Уб-Обреновац, Обреновац-Лазаревац-Обреновац;
 - Непостојање системски организованог превоза на културне, спортске и остале манифестације
 - Недовољна саобраћајна повезаност, пре свега недостатак ноћних полазака, на релацијама Обреновац-Београд–Обреновац, Обреновац–околне месне заједнице–Обреновац
 - Како је Обреновац примарно равничарски град и територијално обухвата делове обале две реке пружа могућност коришћења бицикле као средства превоза, али не постоје бицикличке стазе
- Недовољна међународна размена и комуникација младих из Обреновца са младима у иностранству, услед непостојања организованог превоза приликом учешћа на међународним скуповима младих, али и непостојање подршке за одлазак младих на тренинге, семинаре, конференције и слично у иностранство.

6.6. Активизам и активно учешће младих

- Недовољна је сарадња/координација између удружења грађана и општине, као и одсуство јединствене евиденције удружења грађана са територије општине Обреновац. Недовољна информисаност младих о постојећим активностима/програмима
- Млади нису довољно мотивисани и заинтересовани за активно и креативно трошење слободног времена, велики је недостатак адекватних јавних простора отворених за младе и активности младих. Млади нису свесни сопствене улоге у решавању проблема
- Недовољно финансијских и људских ресурса за рад Волонтерског сервиса
- Недовољно волонтерских програма, неповољни услови за волонтирање међу младима и за младе и мали број младих који су ангажовани као волонтери, са друге стране присутан је недовољан број волонтерских програма/активности/волонтера

- Недовољан број младих људи који су укључени у решавање локалних проблема и доношење одлука. Недовољна заступљеност и ниво учешћа младих, како би се постигла равноправност младих у процесима и телима
- Непостојање репрезентативних савеза младих и недовољна подршка програмима за спровођење активности укључивања младих у друштво, услед неразвијене културе активног учешћа у доношењу одлука. Недовољно охрабривање и подршка младим лидерима и активним младим људима за преузимање лидерске улоге и одговорности у заједници. Мали је број омладинских организација и непостојање Кровне организације младих. Млади су недовољно присутни у институцијама, саветима и комисијама које се баве младима
- Неадекватан рад ученичких парламената и недовољна информисаност ученика о правима парламента и немотивисаности да се активно укључе у његов рад. Недостатак знања и вештина чланова парламента за успешан рад, подршке и отворености школе да се унапреди рад ученичког парламента, због чега је неуједначен рад ученичких парламената.

6.7. Здравље младих

- Недовољно развијена свест и информисаност код младих о значају бриге о здрављу и значају заштите животне средине, а отуда је дефицит активизма у овим областима
- Недовољно квалитетна и недовољно доступна постојећа здравствена заштита свим групама младих
- Недовољно спортских објеката за рекреацију на отвореном (скејт паркови, орјентиринг, бицикличке стазе..) и подршке спортским организацијама за увођење и ширење рекреативних активности младих и промовисање бављења спортом код младих
- Недовољно развијена свест о здравим стиливима живота и недостатак подршке правилном психо-физичком развоју младих у областима: развој здраве и стабилне личности код младих, рекреација, исхрана и репродуктивно здравље. Није организован и континуиран рад на превенцији болести зависности, сексуално преносивих болести и ХИВ-а, менталних проблема у развојном добу, агресивног понашања и насиља.

6.8. Безбедност младих

- Недостатак системског приступа у раду са младима и стандардизације у погледу безбедности младих. Институције немају адекватне механизме и процедуре или млади нису упознати са истим. Не постоји организован системски приступ ширења знања о безбедносним ризицима и претњама којима су млади изложени, као ни организован систем обуке за стицање вештина и способности за деловање у условима конкретне безбедносне претње
- Одсуство и недовољно финансирање едукативних и превентивних програма и обучених људских ресурса
- Повећан степен криминала код младих, насиља међу младима и према младима. Присутно је ризично понашање младих у саобраћају
- Млади нису довољно упућени у поступање у ванредним ситуацијама (пожари, поплаве, итд). Недовољно информисање ученика свих средњих школа о безбедносним ризицима и претњама које се могу догодити, недовољна контрола планова за евакуацију

- Присутни су недовољна заштита деце и младих на интернету, негативан утицај вршњачких група и недовољно истицање позитивних узора

1. Образовање младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
1. Унапредити квалитет и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих у Обреновцу	1.1. Обезбедити финансијску подршку најбољим, надареним и талентованим младим људима	1.1.1. Додела годишњих стипендија и награда најбољим, надареним и талентованим ученицима и студентима, ученицима средњих школа и студентима који су на националним и међународним такмичењима освојили одличне резултате. 1.1.2. Додела годишњих стипендија и награда ученицима и студентима који се образују за дефицитарна занимања.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Комисија за образовање.
	1.2. Обезбедити равноправан приступ образовању за све и подршку младима из осетљивих група	1.2.1. Релизовати истраживања о условима и проблемима који наводе ученике на напуштање школе. 1.2.2. Подржати финансијски и програмски повећање броја личних пратилаца, персоналних асистената и педагошких асистената у настави и обезбедити средства за њихово усавршавање. 1.2.3. Обезбедити финансијску и програмску подршку младима који су у ризику од напуштања школовања да продуже са школовањем. 1.2.4. Додела годишњих стипендија младима који су изашли из домова или из социјално угрожених породица за наставак образовања.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; Секретаријат за образовање и дечју заштиту; удружења грађана; школе; Ћачки парламенти; локални медији.

		<p>1.2.5. Развити и успоставити ефикасан систем локалних служби за евидентирање, праћење, координацију, информисање и подршку младима из осетљивих група.</p> <p>1.2.6. Финансијски подржати програме подршке за стицање квалификација младим мајкама, младим женама са села и другим младим женама, посебно онима које припадају некој осетљивој групи.</p>		
	<p>1.3. Подршка развоју неформалног образовања, перманентног и целоживотног учења које доприноси личном развоју, запошљивости и укључивању младих у развој локалне заједнице.</p>	<p>1.3.1. Испитивање потреба младих за неформалним облицима образовања уз прилагођавање понуде неформалних облика образовања потребама младих.</p> <p>1.3.2. Развој и реализовање годишњег програма неформалног образовања у оквиру рада Клуба за младе, као годишњег програма Канцеларије за младе.</p> <p>1.3.3. Подржати финансијски и програмски реализацију пројеката из области неформалног образовања намењених младима.</p> <p>1.3.4. Подржати финансијски и програмски облике вршњачких едукација и рада по принципу „млади младима“.</p> <p>1.3.5. Подржати финансијски и програмски различите пројекте који промовишу неформално образовање и целоживотно учење.</p>	континуирано	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; школе; Ћачки парламенти; Савет за младе; Савет за запошљавање; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.</p>

		<p>1.3.6. Подржати финансијски и програмски активности које теже јачању социјалних, језичких и интеркултуралних компетенција, као и вештина активног демократског грађанства, ненасиља, политичке партиципације и заштите људских права.</p> <p>1.3.7. Подржати финансијски и програмски активности које јачају тржишне компетенције младих и професионалну оријентацију младих.</p> <p>1.3.8. Подстаћи сарадњу школа и локалне заједнице, специфично организација цивилног друштва, у развоју школских курикулума и интегрисању тог садржаја у програме грађанског васпитања.</p> <p>1.3.9. Подржати организацију неформалних и ваннаставних образовних програма о сензибилисању младих за потребе особа са инвалидитетом и другим потешкоћама.</p> <p>1.3.10. Подстаћи снажно укључивање младих са мање могућности у спровођење програма целоживотног образовања кроз локалне и националне програме неформалног образовања и осигурати финансијску подршку за стицање целоживотних компетенција у међународном контексту.</p>		
--	--	---	--	--

		1.3.11. Подстаћи и подржати издавачку делатност и коришћење нових технологија у неформалном образовању.		
	1.4. Помоћ наставницима средњих школа са територије општине Обреновац у професионалном усавршавању	<p>1.4.1. Испитивање потреба наставног кадра у средњим и основним школама у Обреновцу и подршка реализацији програма неформалног образовања који доприносе циљевима ЛАП-а.</p> <p>1.4.2. Подржати реализацију програма неформалног образовања за побољшање комуникације између наставника и ученика, за јачање интерперсоналних вештина наставника и конструктивног решавања сукоба.</p> <p>1.4.3. Подржати стручно усавршавање реализатора и организатора програма за младе ради квалитетније подршке младима.</p> <p>1.4.4. Изградња механизма сталне подршке наставницима који раде са децом и младима са инвалидитетом и механизма валоризације њиховог рада.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет родитеља; школски одбор; актив директора; удружења грађана; школе; ђачки парламенти; Савет за младе; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.
	1.5. Афирмација сарадње локалне заједнице и образовних институција	<p>1.5.1. Подржати развој искуственог учења повезујући студентску и ученичку праксу и рад у заједници у сарадњи општине, организација цивилног друштва и јавних образовних институција.</p> <p>1.5.2. Обезбедити финансијску и програмску подршку јачању капацитета институција и организација за примену програма</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; школе; ђачки парламенти; Савет родитеља; школски одбор; Актив директора; Савет за младе; јавне установе и предузећа; локални медији; Комисија за образовање; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.

		<p>развоја кључних компетенција.</p> <p>1.5.3. Обезбедити финансијску подршку улагању у квалитетнију информатичку опремљеност школа и коришћење нових технологија у редовним наставним и ваннаставним активностима.</p> <p>1.5.4. Обезбедити примену стандарда квалитета у професионалном раду са младима.</p> <p>1.5.5. Обезбедити финансијску и програмску подршку едукацији кадрова ангажованих у раду са младима и кадрова у организацијама цивилног друштва на тему педагогије и омладинског рада.</p> <p>1.5.6. Потписивање протокола/споразума свих актера образовног процеса, ради развоја кључних компетенција младих у свим образовним институцијама.</p>		
	1.6. Унапређење инклузивног образовања	<p>1.6.1. Обезбедити развијање потенцијала младих и унапредити квалитет наставе младих са мање могућности.</p> <p>1.6.2. Обезбедити годишње стипендије ученицима и студентима са инвалидитетом.</p> <p>1.6.3. Пружати стручну и финансијску потпору организацији курсева знаковног језика и Брајевог писма и осталих специфичних облика комуникације којима се користе особе са инвалидитетом.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; школе: ђачки парламенти; Савет родитеља; школски одбор; Актив директора; Савет за младе; Центар за социјални рад; Секретаријат за образовање и дечју заштиту; јавне установе и предузећа; локални медији; Комисија за образовање; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.

		<p>1.6.4. Осигурати рекреативно-терапеутске програме преко летњег и зимског распуста, деци и младима са тешкоћама у развоју и одраслим особама с инвалидитетом.</p> <p>1.6.5. Подржати програме едукације особа са инвалидитетом за кориштеће савремених информатичких система.</p> <p>1.6.6. Обезбедити бољу информисаност родитеља, деце и читаве заједнице о концепту инклузивног образовања путем средстава јавног информисања, јавних акција, трибина, едукација.</p> <p>1.6.7. Подржати програмски и финансијски програме који спречавају нередовно похађање школе, превремено напуштање школовања и подстичу укључивање ромске деце у предшколско образовање.</p>		
--	--	--	--	--

2. Култура и креативност младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
2. Унапредити услове за стваралаштво младих и њихово учешће у креирању и коришћењу културних садржаја и ресурса	2.1. Унапређење комуникације међу институцијама културе и младих са институцијама	<p>2.1.1. Подржати и покренути потписивање протокола о сарадњи између неформалних група, удружења грађана и институција.</p> <p>2.1.2. Подржати и покренути потписивање протокола о сарадњи основних и средњих школа са институцијама културе.</p> <p>2.1.3. Обезбедити финансијску и програмску подршку реализацији заједничких активности институција културе, школа, удружења грађана и неформалних група (трибине, округли столови, радионице, концерти, изложбе...).</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; КУД-ови; школе; ђачки парламенти; Савет за младе; Комисија за културу; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.
	2.2. Унапредити могућности младих за квалитетно провођење слободног времена и стваралаштво	<p>2.2.1. Подстицати развој културе младих, независне културе, алтернативне и експерименталне сцене и квалитетно провођење слободног времена кроз подршку оснивању и деловању Клубова за младе.</p> <p>2.2.2. Обезбедити подршку за оснивање, деловање и развој Културне мреже младих Обреновца.</p> <p>2.2.3. Обезбедити континуирану подршку пројектима из подручја културе и слободног времена младих кроз суфинансирање пројеката и програма који на разноврсне начине подстичу активно учествовање младих у друштвеним активностима,</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; уметници; КУД-ови; школе; ђачки парламенти; локални медији; Савет за младе; Комисија за културу; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.

		<p>културно-уметничко изражавање и унапређење културне понуде општине.</p> <p>2.2.4. Подстицати независно медијско деловање младих, развој нових медија и коришћење нових медијских технологија кроз финансирање пројеката и програма удружења и неформалних иницијатива младих.</p> <p>2.2.5. Подржати увођење различитих облика алтернативног израза у редовне програмске активности институција културе, подстицањем грађанског/уметничког активизма.</p> <p>2.2.6. Подржати уметничке интервенције младих на јавним просторима и институцијама културе.</p> <p>2.2.7. Повећати број радних и презентацијских простора за све врсте уметничких изражаја (мале монтажне позорнице отвореног типа, атеље, вежбаонице, и др.)</p> <p>2.2.8. Обезбедити адаптацију постојећих простора и обезбедити адекватну опрему у складу са савременим стандардима.</p> <p>2.2.9. Подржати организацију културних манифестација, организацију разноврсних концерата, фестивала за младе, изложби, представа, предавања и др.</p>		
	2.3. Побољшање културних садржаја за	2.3.1. Осигурати годишње испитивање потреба младих из	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за

	младе и мобилисање младих за учешће у организовању културних садржаја	<p>области културе и усклађивати програме са постојећим потребама.</p> <p>2.3.2. Организовати фокус групе младих при креирању годишњих програма институција културе.</p> <p>2.3.3. Осигурати подршку за рад студија за музичке пробе „Магацин“, у оквиру ЈП СКЦ „Обреновац“.</p>	<p>младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; уметници; КУД-ови; школе; ђачки парламенти; локални медији; Савет за младе; Комисија за културу.</p>
	2.4. Повећати искоришћеност домова културе у насељеним местима	<p>2.4.1. Обезбеђивање оптималних просторних и адекватних техничко-технолошких услова за рад.</p> <p>2.4.2. Мапирање могућих простора, погодних за реализацију културних програма, уз примену принципа мултифункционалности.</p> <p>2.4.3. Обезбеђивање финансијске и програмске подршке за реализацију садржаја прилагођених различитим циљним групама (деца, млади, одрасли, стари, маргинализоване групе, пољопривредници...).</p> <p>2.4.4. Изградња и развој културног идентитета кроз развој профилисаних садржаја (развој локалног културног брэнда).</p>	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; уметници; КУД-ови; школе; ђачки парламенти; локални медији; месне заједнице; Савет за младе; Комисија за културу; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.</p>
	2.5. Развој и неговање публике	<p>2.5.1. Осигурати механизме за уважавање оданости постојеће публике према културним садржајима кроз континуирано одржавање контакта са постојећим конзументима културних садржаја.</p> <p>2.5.2. Обезбеђивање повластица и награда највернијим конзументима културних садржаја.</p>	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; ЈП СКЦ; Библиотека Влада Аксентијевић; удружења грађана; неформалне групе; уметници; КУД-ови; школе; ђачки парламенти; локални медији; месне заједнице; Савет за младе; Комисија за културу.</p>

		2.5.3. Развијање културних навика код младих кроз континуирану едукацију, јавне кампање, регресирани цене улазнице за поједина културна дешавања, организовани превоз до културних дешавања и др.		
--	--	---	--	--

3. Запошљавање и предузетништво младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
3. Унапредити конкурентност младих на тржишту рада и стопу њихове (само) запослености	3.1. Обезбедити могућности да млади стекну прво радно искуство кроз студентску и стручну праксу	3.1.1. Расписивање редовних годишњих конкурса за студентску и стручну праксу у јавном и приватном сектору у Обреновцу.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа.; удружења грађана; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.
	3.2. Повећати информисаност младих и обезбедити бољу комуникацију и међусекторску сарадњу	3.2.1. Редовно информисати образовне установе о стању и потребама на тржишту рада у циљу правовременог упознавања младих са могућностима запошљавања у одређеној струци, као и планирања њихове професионалне будућности у сарадњи са Националном службом за запошљавање. 3.2.2. У оквиру програма Инфо центар за младе, успоставити стручни инфо-саветодавни сервис за младе по узору на европске моделе инфо центара које воде организације младих и млади стручњаци са сталним пружањем информација и едукације о припреми за конкурсе за посао и за прво запослење, правима младих на тржишту рада, самозапошљавању, предузетништву, кредитима, знањима и вештинама потребнима за квалитетно налажење и задржавање радног места.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.

		<p>3.2.3. Одржавати онлајн базу студената.</p> <p>3.2.4. Повезивање младих и послодаваца како би млади стекли радно искуство.</p> <p>3.2.5. Информисање младих о могућностима волонтирања, запошљавања, додатним едукацијама, стипендијама, итд.</p>		
	3.3. Подржати програме припреме младих за тржиште рада	<p>3.3.1. Обезбедити финансијску подршку пројектима и програмима који информишу и припремају младе за тржиште рада кроз осигурање потребних знања, вештина, компетенција, искустава, самопоуздања и прилагодљивости потребама тржишта рада путем конкурса.</p> <p>3.3.2. Осмислити и континуирано реализовати едукацију младих у завршним разредима средње школе о уласку на тржиште рада (упознавање метода активног тражења посла, пријаве на Националну службу за запошљавање, аплицирања на конкурсе, писање биографије, учествовање у мотивационим разговорима за посао, преквалификације, доквалификације, волонтирања и сл.) у сарадњи са средњим школама, надлежним институцијама, удружењима младих и за младе.</p> <p>3.3.3. Афирмисати преквалификацију</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.

		<p>и доквалификацију кроз едукативне програме и обуке за унапређење постојећих и стицање нових вештина и квалификација.</p> <p>3.3.4. Подржати финансијски и програмски развој обавезне стручне праксе, кроз обезбеђивање ментора и подршке послодавцима који спроводе програме праксе.</p>		
	3.4. Подстицати флексибилност тржишта рада и младих	<p>3.4.1. Промовисати институт рада на непуно радно време као прилике за запошљавање значајног броја незапослених.</p> <p>3.4.2. Подизати свест о приликама за запошљавање у другим местима.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.
	3.5. Системски подстицати и финансијски подржавати предузетничке иницијативе младих	<p>3.5.1. Увођење редовног годишњег програма као једне од стално доступних услуга за младе, који подразумева обуку младих о омладинском предузетништву и започињању сопственог посла.</p> <p>3.5.2. Основати предузетнички инкубатор са задатком организовања информативно, саветодавних и едукацијских сервиса и подршке младим предузетницима.</p> <p>3.5.3. Субвенционисати или уз плаћање мањег закупа обезбедити коришћење јавних простора младим предузетницима.</p> <p>3.5.4. Подржати иницијативе</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.

		<p>удружења младих и за младе и институција за развијање социјално-предузетничких пројеката у заједници, за развијање пројеката подстицања предузетништва и предузетничке едукације.</p> <p>3.5.5. Подржати оснивање задруга и субвенционисати административне и институционалне трошкове у првој години деловања.</p> <p>3.5.6. Основати гарантни фонд за предузетничке кредите младих.</p> <p>3.5.7. Активно подстицати окупљања и размене искуства међу младим предузетницима, потенцијалним младим предузетницима, искусним предузетницима и потенцијалним инвеститорима.</p>		
	3.6. Развој програма каријерног саветовања и информисања	<p>3.6.1. Развити и основати Центар за каријерно вођење и саветовање за рад са младима на тржишту рада у складу са Стратегијом за каријерно вођење и саветовање Републике Србије у оквиру Националне службе за запошљавање.</p> <p>3.6.2. Подржати финансијски и програмски развој услуга каријерног информисања и саветовања младих у основним и средњим школама.</p> <p>3.6.3. Организација сајмова занимања, реалних сусрета, сајмова образовања, сајмова запошљавања и пракси.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; школе; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.
	3.7. Осигурати доступност тржишта	3.7.1. Подстицати квалитетне услове образовања, стручне теренске		Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за

	рада и квалитетну подршку младима са мање могућности	<p>практике и професионалне оријентације на тржишно конкурентна занимања за младе са мање могућности.</p> <p>3.7.2. Подржати финансијски и програмски развој запошљавања младих са мање могућности, посебно прво запослење.</p> <p>3.7.3. Омогућити равноправан приступ запошљавању и усавршавање младим особама са инвалидитетом у телима и органима градске општине и на другим радним местима.</p>		младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; школе; Центар за социјални рад; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.
	3.8. Унапредити постојеће и креирати нове програме који поспешују запошљивост и запосленост младих	3.8.1. Унапредити постојеће активне мере и програме запошљавања младих и креирати нове програме, са посебним фокусом на пакет за младе.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Национална служба за запошљавање; предузетнички центар; локални медији; омладинска задруга; бизнис сектор; удружење предузетника; јавне установе и предузећа; удружења грађана; школе; Савет за запошљавање; Комисија за привреду и предузетништво.

4. Социјална укљученост младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
4. Унапредити подршку друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености	4.1. Планирање породице, брига о породици и њена заштита	<p>4.1.1. Подржати очување и унапређење репродуктивног здравља и превенцију сексуално ризичног понашања кроз едукацију младих о репродуктивном здрављу и сексуално ризичном понашању.</p> <p>4.1.2. Подржати јачање родитељских компетенција крз организовање тренинга родитељских вештина од стране институција или удружења грађана.</p> <p>4.1.3. Подржати спречавање и сузбијање партнерског и породичног насиља и заштиту жртава, организовањем јавних акција и трибина у циљу информисања о правној регулативи у вези са партнерским и породичним насиљем и сервисима подршке.</p> <p>4.1.4. Обезбедити успостављање сарадње између институција и удружења која се баве партнерским и породичним насиљем.</p> <p>4.1.5. Подржати развијање услуга бесплатне правне помоћи и психосоцијалне подршке жртвама насиља.</p> <p>4.1.6. Обезбедити обуку запослених у установама за препознавање насиља и адекватно реаговање.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; Дом здравља; Савет родитеља; школе; Комисија за социјална питања и здравство; Савет за младе; Комисија за управљање становима, пословним простором и јавним површинама за постављање привремених објеката.

		<p>4.1.7. Осигурати материјалну подршку социјално угроженим породицама.</p> <p>4.1.8. Развијати моделе и праксе стамбеног осамостаљивања младих кроз израду програма подстицајне станоградње за младе, кроз подстицање градње станова за закуп за младе кроз систем јавно-приватног партнерства, кроз омогућавање младима коришћење повољних кредитних подстицаја за куповину станова и др.</p> <p>4.1.9. Развити транспарентан и праведан систем доделе станова за коришћење и продају кроз субвенције и подстицаје за младе и младе родитеље.</p> <p>4.1.10. Омогућити младима, посебно младим родитељима коришћење стамбених простора у власништву општине.</p> <p>4.1.11. Субвенционисати закуп за стамбени простор у власништву општине младима по завршетку високошколског образовања.</p>		
	4.2. Подстицање социјалне укључености младих са мање могућности	<p>4.2.1. Израда каталога психо-социјалних услуга и неформалних образовних програма за младе са мање могућности.</p> <p>4.2.2. Подржати социјално укључивање младих Рома и афирмисати могућности основног и средњошколског образовања, као и</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; Дом здравља; Савет родитеља; школе; Комисија за социјална питања; локални медији; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Савет за младе.

		<p>неформалних образовних програма.</p> <p>4.2.3. Подржати информативно-образовне програме за младе у оквиру формалног и неформалног образовања са циљем сензибилисања младих о појавама социјалног искључивања и подстаћи социјалну солидарност међу групама младих.</p> <p>4.2.4. Информисати јавност о примерима добре праксе у запошљавању особа са инвалидитетом.</p> <p>4.2.5. Подржати програмски и финансијски програме који се односе на смањење броја деце која раде на улици и програме који се односе на борбу против трговине људима и експлоатацији младих.</p> <p>4.2.6. Подстицати послодавце за запошљавање особа са инвалидитетом.</p> <p>4.2.7. Подстицање пружања организоване стручне помоћи особама са инвалидитетом у прилагођавању на нову радну средину и послодавцима у организацији радног процеса и осигурања услова за рад особа са инвалидитетом.</p> <p>4.2.8. Обезбедити сарадњу са Центром за социјални рад и Националном службом за запошљавање који би посредовали у</p>		
--	--	---	--	--

		<p>запошљавању младих који су корисници њихових услуга.</p> <p>4.2.9. Подржати промоцију женског омладинског предузетништва, успешних пословних жена и жена лидерки.</p>		
	<p>4.3. Смањење броја младих корисника институционалног смештаја и развој пројеката постинституционалног прихвата младих</p>	<p>4.3.1. Подржати промовисање и развој породичног смештаја намењеног деци без родитељског старања, младима ометеним у развоју, младима у сукобу са законом, младима са здравственим проблемима и сл.</p> <p>4.3.2. Обезбедити програмску и финансијску подршку развијању услуге социјалне заштите за младе који излазе из система институционалне заштите („Куће на пола пута”, „Становање уз подршку”)</p> <p>4.3.3. Обезбедити програмску и финансијску подршку за пројекте постинституционалног прихвата и реинтеграције младих у локалну заједницу.</p>	континуирано	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; Комисија за социјална питања и здравство; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Савет за младе.</p>
	<p>4.4. Превазилажење стереотипа и предрасуда</p>	<p>4.4.1. Осигурати стицање вештина за заступање и самозаступање интереса деце и младих са тешкоћама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом.</p> <p>4.4.2. Обезбедити програмску и финансијску подршку за пројекте који имају за циљ вршњачку едукацију у превазилажењу стереотипа и предрасуда и солидарности са дискриминисаним вршњацима.</p>	континуирано	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Центар за социјални рад; удружења грађана; школе; локални медији; Комисија за социјална питања и здравство; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама; Савет за младе.</p>

	<p>4.4.3. Подстицати организовано деловање особа са инвалидитетом на заговарање, истицање потреба и заступање интереса особа са инвалидитетом.</p> <p>4.4.4. Израдити анализу укључености младих особа са инвалидитетом и предложити могућности побољшања укључености у јавни и политички живот.</p> <p>4.4.5. Информисати и сензибилисати јавност о толеранцији, солидарности и равноправности (округли столови, трибине, радионице).</p> <p>4.4.6. Подржати волонтерске и друге акције усмерене на уклањање архитектонских и других препрека за особе са телесном инвалидношћу и сензорним оштећењима.</p>	
--	--	--

5. Информисање, саветовање и мобилност младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
5. Унапређена мобилност, обим међународне сарадње младих и унапређен систем информисања и саветовања младих	5.1. Остварити пуну функционалност јавног превоза у складу са потребама младих	<p>5.1.1. Обезбедити редовне вечерње линије јавног превоза из Обреновца према рубним месним заједницама општине у складу са образовним, социјалним, културним, пословним, спортским и другим потребама младих.</p> <p>5.1.2. Повећати интензитет линија јавног превоза или обезбедити посебне поласке у складу са културним и другим садржајима у рубним месним заједницама општине.</p> <p>5.1.3. Обновити праксу јавних општинских бицикала, са пунктовима на различитим локацијама у граду.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Комисија за безбедност у саобраћају; Секретаријат за саобраћај; Дирекција за јавни превоз.
	5.2. Повећати функционалност сабраћајних веза са Градом Београдом и другим градовима у региону	<p>5.2.1. Повећати интензитет ноћних полазака јавног превоза на релацији Обреновац-Београд-Обреновац у складу са образовним, социјалним, културним, пословним, спортским и другим потребама младих.</p> <p>5.2.2. Повећати интензитет линија јавног превоза или обезбедити посебне поласке у складу са културним, спортским и другим садржајима за младе у Обреновцу, Београду и другим градовима.</p> <p>5.2.3. Обезбедити бесплатне или субвенционисане годишње карте за најбоље ученике средњих школа,</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Комисија за безбедност у саобраћају; Секретаријат за саобраћај; Дирекција за јавни превоз; Комисија за образовање.

		уметничких школа, студенте и постдипломце.		
	5.3. Обезбедити могућност учешћа младих Обреновчана на спортским, школским, научним, културним и другим такмичењима, манифестацијама и скуповима националног и међународног карактера	5.3.1. Обезбедити бесплатан превоз за ученике и њихове пратиоце за учешће на школским националним и међународним такмичењима. 5.3.2. Обезбедити бесплатан превоз за непрофитне омладинске позоришне трупе, секције, научне и спортске тимове за учешће на националним и међународним манифестацијама и такмичењима. 5.3.3. Обезбедити рефундацију трошкова превоза младима који представљају непрофитне организације, образовне институције, или својим личним радом постигну могућност учешћа на стручним скуповима, конференцијама, тренинзима, камповима и сл.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Комисија за образовање; Комисија за културу; Комисија за спорт; Савет за младе; удружења грађана; ђачки парламенти.
	5.4. Омогућити алтернативне и еколошке повољније начине превоза у општини Обреновац и према другим дестинацијама	5.4.1. Обезбедити више бицикличких стаза између делова града, али и у природи.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Савет за младе; Јавно предузеће за изградњу; удружења грађана; Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине.
	5.5. Подстаћи мађународну размену и сарадњу младих	5.5.1. Подржати финансијски и програмски пројекте двосмерне размене и сарадње младих. 5.5.2. Подржати финансијски и програмски пројекте стручне посете младих европским метрополама.	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Комисија за образовање; Комисија за културу; Комисија за спорт; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Савет за младе;

				удружења грађана; ђачки парламенти.
	5.6. Развијање младима прилагођених информативних сервиса за младе	<p>5.6.1. Реализовање годишњег програма информисања и саветовања у оквиру рада Клуба за младе, као годишњи програм Канцеларије за младе.</p> <p>5.6.2. Обезбедити финансијску и програмску подршку успостављању инфо и саветодавних центара у различитим деловима града у сарадњи са месним заједницама и удружењима младих и за младе са задатком информисања и саветовања младих.</p> <p>5.6.3. Обезбедити финансијску и програмску подршку за израду и дистрибуцију информативних и образовних гласила и издавачку делатност младих у оквиру удружења младих и за младе, студентских удружења, ђачких парламената и јавних установа.</p> <p>5.6.4. Подстицати издавачку делатност ученика и студената.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе; локални медији; Савет за младе; месне заједнице; школе; јавне установе и предузећа; ђачки парламенти.
	5.7. Повећати доступност информација свим младима	<p>5.7.1. Успоставити инфо-пунктове у урбанијим деловима града, школама у облику електронских инфо стубова на српском и другим језицима, банера и панела за плакате.</p> <p>5.7.2. Обезбедити бесплатан приступ интернету на јавним местима и јавним установама у свакој месној заједници.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе; локални медији; Савет за младе; месне заједнице; школе; јавне установе и предузећа; ђачки парламенти.

		<p>5.7.3. Обезбедити бесплатно коришћење рачунара за младе и потребан број рачунара у јавним установама.</p> <p>5.7.4. Подржати финансијски и програмски организовање конференција, трибина и скупова на тему информисања и саветовања младих.</p>		
	5.8. Развој програма саветовања	<p>5.8.1. Програмски и финансијски подржати рад саветовалишта и вршњачке подршке за превенцију зависности о опијатима (алкохолу, цигаретама, дрогама), коцкању, видео-игрицама и интернет садржајима.</p> <p>5.8.2. Програмски и финансијски подржати програме за ресоцијализацију младих зависних о опијатима, (алкохолу, цигаретама, дрогама), коцкању, видео-игрицама и интернет садржајима.</p> <p>5.8.3. Програмски и финансијски подржати развој различитих саветодавних услуга за младе, као што су : партнерски односи, развојно психолошко саветовалиште, каријерно саветовалиште, родитељско саветовалиште, саветовалиште за ХИВ и полно преносиве болести.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе; локални медији; Саветза младе; месне заједнице; школе; јавне установе и предузећа; Њачки парламенти; Центар за социјални рад; школе; Комисија за социјална питања.

6. Активизам и активно учешће младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
6. Унапредити активизам и активно учешће младих у друштву	6.1. Унапредити услове за волонтирање међу младима и за младе	<p>6.1.1. Осигурати финансијску подршку удружењима младих и за младе која промовишу волонтирање у заједници, организују волонтерске акције и локалне волонтерске програме.</p> <p>6.1.2. Подржати рад програма Волонтерски сервис општине Обреновац у повезивању волонтера и заједнице, унапређењу пракси волонтирања и јавном залагању за вредности и стандарде волонтирања.</p> <p>6.1.3. Обезбедити финансијску подршку за реализацију програма Волонтерског сервиса општине Обреновац: локални волонтерски програми, међународни волонтерски кампов и европски волонтерски сервис.</p> <p>6.1.4. Организовати годишње манифестације/сусрете волонтера, организатора волонтирања и јавну презентацију учинка волонтерских иницијатива и рада у заједници.</p> <p>6.1.5. Пратити рад и смернице Националног комитета за волонтирање.</p> <p>6.1.6. Успоставити институт доделе годишње награде волонтеру године уз претходну изradу поступка</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; Савет за младе; Њачки парламенти; школе; локални медији; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином.

	<p>6.2. Обезбедити подршку одрживом развоју удружења која спроводе омладинске активности</p>	<p>избора.</p> <p>6.2.1. Подржати умрежавање удружења младих, са циљем подстицања активног учествовања младих у друштву.</p> <p>6.2.2. Редовно организовање сајмова-презентација удружења младих и за младе.</p> <p>6.2.3. Редовно ажурирати базу удружења младих и за младе и учинити је доступном јавности и младима.</p> <p>6.2.4. Подржати финансијски и просторно формирање кровне организације младих и формирање савеза организација.</p> <p>6.2.5. Годишњи конкурс за финансирање програма и пројеката које спроводе удружења и неформалне групе младих и за младе.</p> <p>6.2.6. Програмски и финансијски подржати едукацијске, истраживачке, издавачке и друге ка јавном добру усмерене активности удружења, школа, стручњака и других које теже информисању, образовању и оснаживању младих на активно учествовање у друштву, политичку партиципацију, процесе доношења одлука и другим друштвено-културним активностима.</p> <p>6.2.7. Подржати развој рада са младима у заједници (омладински</p>	<p>континуирано</p>	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; Савет за младе; Ћачки парламенти; школе; локални медији; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Комисија за културу; омладина политичких партија ; ЈП Пословни простор.</p>
--	--	--	---------------------	---

		<p>рад) кроз финансијску подршку и осигурање инфраструктуре удружењима, центрима, клубовима и образовним установама, организацију јавних догађања и подстицање издавачке делатности и употребу нових технологија.</p> <p>6.2.8. Организовати и финансијски подржати организацију едукација за младе и удружења младих и за младе за припрему и писање пројектних предлога и управљање пројектним циклусом, како за конкурсе домаћих институција, тако и за међународне и фондове Европске уније.</p> <p>6.2.9. Додела неискоришћених јавних простора за рад удружења младих и за младе и осигурање њихове стабилности кроз израду и објаву пописа додељених и недодељених општинских простора и успостављање брзог и квалитетног система доделе јавних простора организацијама путем конкурса.</p>		
	<p>6.3. Унапредити механизме који осигуравају учешће младих у процесима доношења одлука и развоју политика за младе</p>	<p>6.3.1. Подстицати квалитетан рад и осигуравати подршку деловању Савета за младе општине Обреновац.</p> <p>6.3.2. Организовати практичну наставу грађанског васпитања у средњим и основним школама, у којој ће учествовати Канцеларија за младе.</p> <p>6.3.3. Оснажити положај Одсека за друштвене делатности и</p>	<p>континуирано</p>	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; Савет за младе; ђачки парламенти; школе; јавне установе и предузећа.</p>

		<p>међународну сарадњу повећањем људских капацитета за спровођење мера локалне политике за младе и њихово усклађивање са другим општинским политикама.</p> <p>6.3.4. Успоставити хоризонталну координацију између свих тела и органа градске општине који спроводе мере политике за младе, ради системског праћења и вредновања исхода, као и квалитетног реаговања на појаве нових проблема недефинисаних у плану за младе.</p> <p>6.3.5. Подстицање локалних институција и установа на оснаживање и равноправно укључивање младих у процесе доношења кроз формирање програмских савета у којима су чланови/це млади људи.</p>		
	<p>6.4. Пружање подршке у независном ученичком и студентском организовању и међусобној сарадњи</p>	<p>6.4.1. Подстицати континуирану ученичку и студентску сарадњу- у формату јавних окупљања и друштвено културних садржаја (изложбе, сусрети, трибине, расправе, конференције).</p> <p>6.4.2. Програмски и финансијски подржати оснивање савета ученика, студената или младих.</p> <p>6.4.3. Подржати оснивање волонтерских, активистичких, хуманитарних, културних, медијаторских и других ученичких и студентских клубова.</p>		<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; неформалне групе младих; Савет за младе; ђачки парламенти; школе; локални медији; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама; Комисија за културу; Комисија за образовање.</p>

	6.4.4. Финансијски и програмски подржати рад ученичких парламената средњих школа (кроз обуке, менторске подршке и реализацију акција).		
--	--	--	--

7. Здравље младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
7. Унапредити здравље младих у Обреновцу	7.1. Развијање свести код младих о значају бриге о рекреацији и здравим стиливима живота.	<p>7.1.1. Промовисање здравих стилова живота кроз кампање, семинаре, спортско- рекреативне активности, обуке.</p> <p>7.1.2. Развијати и подржавати програме превенције који се односе на: болести зависности, бригу о оралном здрављу, бригу о репродуктивном здрављу, хроничне незаразне болести (брига о здравој исхрани и рекреацији), бригу о менталном здрављу, као и утицаја загађења животне средине, нездраве исхране и физичке неактивности на здравље младих;</p> <p>7.1.3. Подржати финансијски и програмски пројекте вршњачке едукације младих за превенцију ризичног понашања (сексуално преносиве болести, болести зависности, поремећаји понашања и агресивно понашање).</p> <p>7.1.4. Подржати финансијски и програмски пројекте који промовишу рекреативне активности младих и рекреативно бављење спортом.</p> <p>7.1.5. Обезбедити субвенције или бесплатно уступање за младе, удружења младих и за младе при коришћењу спортских сала и спортских објеката у јавној својини за рекреативне активности и</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља; удружења грађана; Савет за младе; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином. ; Комисија за спорт; ЈП СКЦ; Комисија за социјална питања; Јавно предузеће за изградњу.

		<p>манифестације.</p> <p>7.1.6. Обезбедити развијање објеката за рекреацију на отвореном (бициклическе стазе, скејт паркови, оријентиринг...)</p>		
	7.2. Унапредити квалитет и доступност постојеће здравствене заштите	<p>7.2.1. Подржати стандардизовање програма и развијање услуга за превенцију болести и унапређење здравља код младих.</p> <p>7.2.2. Унапредити рад, програме и промоцију Саветовалишта за младе Дома здравља.</p> <p>7.2.3. Подржати унапређење доступности програма за превенцију болести зависности младих и програма за очување менталног и општег здравља младих.</p> <p>7.2.4. Подржати развијање Саветовалишта за ментално здравље и услуге психолошке подршке и помоћи ван здравствених установа.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља; удружења грађана; Савет за младе; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином. ; Комисија за социјална питања; Центар за социјални рад.
	7.3. Унапређење и заштита менталног здравља младих	<p>7.3.1. Превенирати настанак проблема менталног здравља кроз унапређење информисаности заједнице о начинима очувања менталног здравља и доступним сервисима подршке путем средстава јавног информисања, јавних акција, трибина, радионица.</p> <p>7.3.2. Дестигматизовати младе са проблемима менталног здравља, зависнике и њихове породице, идентификовање посебно вулнерабилних категорија и пружање</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља; удружења грађана; Савет за младе; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама; Комисија за социјална питања и здравство; Центар за социјални рад; локални медији; школе.

		<p>адекватне подршке и помоћи.</p> <p>7.3.3. Омогућити активно укључивање у токове и садржаје друштвеног живота младе кориснике психијатријских услуга и бивше зависнике од психоактивних супстанци.</p> <p>7.3.4. Осигурати и подржати рад програма за одвикавање од психоактивних супстанци.</p> <p>7.3.5. Развијати саветодавно-терапијске и социо-терапијске услуге у заједници за развојне проблеме и потешкоће младих.</p>		
	7.4. Подизање свести код младих о значају заштите животне средине	<p>7.4.1. Подржати финансијски и програмски организовање различитих образовних програма за младе и програма информисања из области заштите животне средине.</p> <p>7.4.2. Подстицати укључивање и младих у удружења младих и друга удружења која промовишу одрживи развој и доприносе заштити животне средине.</p> <p>7.4.3. Обезбедити подршку младима за њихово стручно усавршавање у области заштите животне средине и одрживог развоја.</p> <p>7.4.4. Подржати финансијски и програмски пројекте развијања компетенција наставног кадра за укључивање образовања за заштиту животне средине и одрживи развој у наставу и ваннаставне активности.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Дом здравља; удружења грађана; Савет за младе; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; локални медији; школе; Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине.

		7.4.5. Подстицати сарадњу у области образовања за заштиту животне средине и одрживог развоја на свим нивоима (образовно-васпитне установе, високошколске установе, научноистраживачке установе), као и са организацијама у свету.		
	7.5. Обезбедити услове за активizam младих у области заштите животне средине	<p>7.5.1. Оснаживати и подстицати младе за преузимање активне улоге у решавању проблематике у вези са заштитом животне средине кроз семинаре, волонтирање, едукативне кампове, обуке, трибине, јавне скупове и сл.</p> <p>7.5.2. Подстицати умрежавање удружења младих и за младе и предузећа за развијање локалних и националних пројеката.</p> <p>7.5.3. Подржати финансијски и програмски пројекте који ће удружењима грађана омогућити повезивање и развој капацитета за остваривање активности усмерених ка одрживом развоју и решавању проблема у животној средини.</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; удружења грађана; Савет за младе; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; локални медији; школе; Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине.

8. Безбедност младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера / Активност	Рок	Одговорни
8. Унапредити услове за развијање безбедносне културе младих у Обреновцу	8.1. Превенција криминала код младих	<p>8.1.1. Подржати и развијати програме превенције свих облика зависности међу младима.</p> <p>8.1.2. Програмски и финансијски подржати рад удружења, стручних саветовалишта и вршњачке подршке за превенцију зависности о опијатима (алкохолу, цигаретама, дрогама), коцкању, видео-игрицама и интернет садржајима.</p> <p>8.1.3. Програмски и финансијски подржати рад удружења, стручних саветовалишта и вршњачке подршке за ресоцијализацију младих зависних о опијатима (алкохолу, цигаретама, дрогама), коцкању, видео-игрицама и интернет садржајима.</p> <p>8.1.4. Подржати програме информисања родитеља о доступним програмима заштите деце и младих на интернету.</p> <p>8.1.5. Подржати програме информисања родитеља о понашањима код младих која могу указивати на одређене облике зависности од видео игрица, дрога, психоактивних супстанци и коцки.</p> <p>8.1.6. Подржати програме информисања и едукације младих путем радионица, семинара, јавних</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; полицијска станица Обреновац; Центар за социјални рад; Дом здравља; Саветовалиште за младе Дома здравља; удружења грађана; неформалне групе; школе; Њачки парламенти; Комисија за безбедност у саобраћају; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Савет за младе; Комисија за социјална питања; локални медији.

		<p>догађаја, медија, о узроцима, превенцији и последицама криминогеног понашања.</p> <p>8.1.7. Подржати програме информисања и едукације младих о штетним ефектима злоупотребе психоактивних супстанци, путем кампањи и едукативних програма.</p> <p>8.1.8. Подржати програме психолошких радионица и програме развоја социјалних вештина, вештина поступања са емоцијама.</p> <p>8.1.9. Развијати и подржавати програме психо-социјалног третмана и ресоцијализације младих у сукобу са законом или у ризику од сукоба са законом.</p> <p>8.1.10. Подржати финансијски и програмски реализацију целогодишњих превентивних програма који превенирају настајање, одржавање и учвршћивање поремећаја понашања.</p> <p>8.1.11. Програмски и финансијски подржати рад удружења и стручњака у превенцији родно заснованог насиља.</p>		
	8.2. Превенција насиља код младих	<p>8.2.1. Подржати програмски и финансијски рад удружења и саветовалишта за спровођење целогодишњих превентивних програма.</p> <p>8.2.2. Подржати програмски и финансијски рад удружења и</p>	континуирано	Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Полицијска станица Обреновац; Центар за социјални рад; Дом здравља; Саветовалиште за младе Дома здравља; удружења грађана; неформалне групе; школе; ђачки парламенти; Комисија за

		<p>стручњака у превенцији родно заснованог насиља.</p> <p>8.2.3. Подржати и развијати програме информисање младих о врстама насиља, како га препознати и реаговати на насиље, о личним карактеристикама жртве и насилника, као и структуре њихове интеракције (путем радионица, јавних догађаја, и сл.).</p> <p>8.2.4. Подржати и развијати програме унапређивање социјалних компетенција, развијањем, јачањем и учвршћивањем низа социјалних вештина.</p> <p>8.2.5. Подржати развијање саветовалишта и програма психосоцијалног третмана и ресоцијализације младих који се понашају насилно или чине казнена дела, програма подршке у формалном образовању, стручном оспособљавању и запошљавању младих с поремећајима у понашању и младих који су прекинули школовање.</p> <p>8.2.6. Подржати спровођење кампања о штетности употребе оружја.</p>		<p>безбедност у саобраћају; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Савет за младе; Комисија за социјална питања; локални медији.</p>
	8.3. Безбедност младих у саобраћају	<p>8.3.1. Улагати у светлосну и звучну сигнализацију, посебно за слепе и слабовидне особе.</p> <p>8.3.2. Повећати покривеност видео надзора на саобраћајницама у близини школских установа, као и</p>	континуирано	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; Полицијска станица Обреновац; Центар за социјални рад; Дом здравља; Саветовалиште за младе Дома здравља; удружења грађана; неформалне групе; школе;</p>

		<p>редовно и правовремено вршити контролу стања на таквим локацијама (присутност знаковне сигнализације, добро обележени пешачки прелази и повремено присуство саобраћајне полиције).</p> <p>8.3.3. Подржати кампање и учешће средстава јавног информисања у погледу безбедног учествовања у саобраћају и обавештавању о негативним последицама (брза возња, употреба психоактивних супстанци – алкохол и дрога у возњи итд).</p> <p>8.3.4. Осигурати пешачку инфраструктуру у близини образовних установа.</p> <p>8.3.5. Подржати програме и пројекте информисања и едукације младих о безбедности у саобраћају (путем радионица, јавних догађаја, кампања и сл.).</p>		<p>Ћачки парламенти; Комисија за безбедност у саобраћају; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и омладином; Савет за младе; Комисија за социјална питања; локални медији; Јавно предузеће за изградњу Обреновца.</p>
	<p>8.4. Подизање квалитета рада са младима и стандардизација у погледу безбедности младих</p>	<p>8.4.1. Увођење стандарда омладинског рада у општинске институције и организације које раде са младима и усвајање Правилника о безбедности деце и младих.</p> <p>8.4.2. Подржати финансијски и програмски пројекте информисања ученика о безбедносним ризицима и претњама.</p> <p>8.4.3. Редовна контрола квалитета плана за евакуацију тј. тестирање проходности обележених рута за евакуацију, као и контрола стања</p>	<p>континуирано</p>	<p>Одељење за привреду и развој; Канцеларија за младе; Клуб за младе; полицијска станица Обреновац; Дом здравља; удружења грађана; неформалне групе; школе; ѿачки парламенти; Комисија за безбедност у саобраћају; Комисија за сарадњу са невладиним организацијама; Савет за младе; Комисија за социјална питања и здравство; локални медији; Штаб за ванредне ситуације.</p>

		<p>противпожарне опреме у школским установама.</p> <p>8.4.4. Редовно информисање младих путем предавања или плаката о њиховим дужностима и задацима у случају ванредних ситуација (пожара, земљотреса, поплаве, клизиште, ТТ удеси).</p> <p>8.4.5. Информисање младих о поступку пружања прве помоћи у случају да не постоји у близини стручно лице.</p> <p>8.4.6. Подржати финансијски и програмски пројекте повећања свести о безбедности на интернету.</p> <p>8.4.7. Поспешити сарадњу средњих школа и организација за заштиту животиња са територије града, у циљу побољшања односа према животињама, а самим тим и побољшања безбедносног стања на улицама.</p> <p>8.4.8. Подршка програмима који се баве заштитом младих од институционалног и системског насиља, промоцијом вредности ненасиља, мира, толеранције и недискриминације.</p>		
--	--	--	--	--

III. део Механизми одрживости ЛАП-а

1. Неопходни механизми реализације, праћења и вредновања ЛАП-а:

Ово поглавље се односи на механизме који обезбеђују ефикасну реализацију ЛАП-а за младе и представљају неопходне елементе сваке успешне и одрживе омладинске политике на локалном нивоу. Ови елементи садржани су и препознати као важни субјекти омладинске политике и у Закону о младима Републике Србије и у Националној стратегији за младе.

Током реализације ЛАП-а за младе, поред мера описаних у акционом плану, одговорне стране за реализацију овог документа имају обавезу да обезбеде неопходне механизме и елементе као што су:

- **Тела и органи задужени за младе на нивоу локалне управе**
 - Канцеларија за младе
 - Сарадник за послове омладинске политике у управи ГО
 - Члан Већа задужен за омладинску политику
- **Институционалне структуре учешћа младих**
 - Савет за младе
 - Кровна организација младих
- **Финансирање ЛАП-а за младе**
 - Буџет за младе
 - Јавни конкурси за реализацију ЛАП-а
- **Програми и простор за младе**
 - Клуб за младе
 - Програм неформалног образовања
 - Програм информисања и саветовања
 - Волонтерски програм
 - Програм омладински фонд
- **Стандарди и омладински рад**
- **Информисање младих**
- **Истраживања о младима**
- **Контрола и вредновање ЛАП-а**

У свим областима ЛАП-а, ови елементи на нивоу локалне заједнице допринеће следећим циљевима:

- Осигурати координацију и сарадњу међу свим субјектима који пружају услуге и програме за младе;
- Услуге и активности за младе су у складу са њиховим потребама;
- Отворен, доступан и младима пријемчив простор је предуслов континуираног пружања услуга за младе и повећања активног учешћа младих;
- Унапредити разумевање тржишта међу пружаоцима услуга, с обзиром на то да су односи са корисницима, комуникације, простор и квалитет услуга важни елементи успеха;
- Обезбедити компетенције за омладински рад оних који раде са младима;
- Унапредити капацитете и механизме за прикупљање података о младима и њиховим проблемима и праћење реализације мера ЛАП-а;
- Осигурати континуитет услуга и програма које се пружају;
- Обезбедити редовне процене квалитета услуга и програма у правцу континуираног унапређења и прилагођавања потребама младих;
- Информисати, едуковати и саветовати младе.

2. Тела и органи задужени за младе на нивоу локалне управе

2.1. Канцеларија за младе

Да би стратешка брига функционисала на нивоу општине, неопходно је обезбедити рад тела и органа који ће бити задужени само за питања младих. Постојање општинских тела и органа подразумева постојање функционалних структура које обједињавају локалну бригу о младима, али и гарантују спровођење ЛАП-а и заговарају за најважнија питања и проблеме младих на местима где се доносе одлуке, те је зато неопходно да током реализације ЛАП-а функционишу:

1. Канцеларија за младе,
2. Сарадник за послове омладинске политике у управи ГО,
3. Члан Већа задужен за омладинску политику.

Ове структуре обезбеђују коменаџмент на нивоу општине и мобилишу све потенцијале у друштву, посебно младе чланове заједнице, за стварање нових материјалних и духовних вредности, за отворени и самоодрживи развој, те активну улогу у процесу развитка демократског друштва и правне државе. Њихов задатак је и да се залажу за стварање услова за афирмацију младих, смањење њиховог напуштања локалне заједнице, изградњу конструктивног и партнерског односа са удружењима младих, удружењима за младе и јединицама државне управе и локалне самоуправе у остваривању циљева за добробит младих људи у друштву.

Канцеларија за младе представља организациону јединицу управе градске општине у којој су утврђене процедуре и системи којим ће се креирати и/или спроводити локална политика за младе. Њена улога је да обезбеди окружење које омогућава младима да се развију у онакве одрасле особе какве су потребне друштву да би напредовало у будућности.

Локална политика за младе најчешће је представљена у документу којим се прописују садржина и начини спровођења стратешке, организоване и одрживе бриге о младима. Он треба да буде усвојен од стране локалне власти (Скупштина), а израђен у партнерству свих одговорних и заинтересованих страна у циљу одрживости, транспарентности и демократичности процеса његовог доношења. Интерес локалне политике за младе, донешене међусобном сарадњом и заједничким деловањем, је да допринесе постизању следећих заједничких циљева:

- Дефинисати задатке појединих ресора, надлежних тела, управе, организација и установа у испуњавању међународних, моралних, уставних и законских обавеза у вези са младима
- Побољшати квалитет живота младих, уважавајући њихове интересе, а према европским стандардима и успешним искуствима из региона, укључити што већи број младих у процесе одлучивања, нарочито о потребама и проблемима младих
- Мобилисати све потенцијале у друштву, посебно младе и најкреативније чланове заједнице, за стварање нових материјалних и духовних вредности, за отворени и самоодрживи развој, активну улогу у процесу европских интеграција и развитка демократског друштва и правне државе, стварањем услова за афирмацију младих у локалној заједници, смањити њихово исељавање, изградити конструктиван и партнерски однос са омладинским организацијама, организацијама за младе и јединицама локалне самоуправе у остваривању циљева за добробит младих људи у друштву.

У времену брзих економских и друштвених промена политика наклоњена младима мора бити ослобођена од предрасуда и стереотипа, и да користи породици, заједници и друштву. Као што младе треба укључити у планирање и пружити им услуге, Канцеларија за младе треба да идентификује проблеме који отежавају приступ тим услугама континуираним спровођењем истраживања. Обавеза локалне управе јесте сервисирање услуга грађанима, па тако и Канцеларија за младе у оквиру које би требало да делује и Клуб за младе, представља сервис за задовољавање потреба младих у заједници.

Решавање проблема који отежавају приступе услугама, информацијама и једнаким могућностима учешћа за све младе, друштво и политика морају заступати у свим областима значајним за њихов развој, што представља и област рада Канцеларије за младе.

Канцеларија за младе је **локални сервис младих** грађана и грађанки. То је организациона јединица у оквиру управе градске општине која:

- успоставља сарадњу са свим релевантним партнерима и ради на њиховом умрежавању
- врши праћење и вредновање рада одговорних за рад са младима и трошење средстава
- комуницира са младима и обезбеђује учешће младих у доношењу одлука
- пружа техничку, материјалну и финансијску подршку омладинским организацијама и иницијативама младих
- обезбеђује простор, материјалну и техничку помоћ за реализацију активности/пројеката младих

Канцеларија за младе за основно функционисање мора имати финансијску подршку у буџету градске општине, а одрживост треба обезбедити пријављивањем код различитих фондација које подржавају пројекте омладинске политике.

3. Институционалне структуре учешћа младих

3.1. Савет за младе

Савет за младе је тело које има следеће задатке:

1. иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, рекреације, коришћења слободног времена, повећања запослености, информисања, активног учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступа правима, одрживог развоја, животне средине и другим областима;
2. учествује у изради посебних локалних акционих планова, програма и политике у сагласности са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање;
3. даје мишљење о питањима од значаја за младе и о њима обавештава органе општине;
4. даје мишљење на нацрте прописа и одлука које доноси Скупштина општине у областима значајним за младе;
5. усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању локалне омладинске политике и локалних акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини општине;
6. иницира припрему пројеката или учешће општине у програмима и пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења остваривања њихових права која су у надлежности општине;
7. подстиче сарадњу између општине и омладинских удружења и даје подршку реализацији њихових активности;
8. подстиче остваривање међуопштинске сарадње која се односи на омладину и о томе обавештава органе општине;
9. даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета општине, прати њихово остваривање и даје своје мишљење надлежном органу општине;
10. предлаже доношење одлука, програма и других аката од значаја за унапређење положаја младих;
11. води рачуна о информисаности младих о свим питањима значајним за унапређење положаја младих;
12. предлаже финансијски план за имплементацију Локалног акционог плана за младе;
13. по потреби позива представнике јавних служби, установа, тела градске општине на седнице Савета за младе;
14. предлаже расписивање конкурса за финансирање пројеката за реализацију Локалног акционог плана за младе;
15. обавља и друге послове од интереса за младе.

Савет за младе има 9 чланова.

Председник и чланови Савета за младе именују се на период од четири године, а по истеку мандата могу бити поново именовани. Представник оснивача и координатор Канцеларије за младе су чланови Савета испред Градске општине Обреновац, али не могу се бирати за председника и заменика председника Савета за младе.

Чланови Савета су: три представника јавних служби и установа, један представник ученичких парламената, два представника две највеће одборничке групе, један представник омладинских удружења или неформалних група.

Кандидате за чланове Савета за младе предлажу удружења младих и удружења која се баве младима, ученички парламенти, неформалне групе, студентске организације, одборничке групе, школе и друге јавне службе и установе. Предлагачи морају писмено образложити како су и на који начин њихови кандидати активностима и поступцима значајно афирмисали позитивну улогу и значај младих у локалној заједници, односно да ли су добитници школске, факултетске, научне, односно друге награде од значаја за различите области интересовања младих, да ли поседују вишегодишње искуство у раду са проблемима младих, доказану стручност, односно да су активно учествовали у већем броју активности од важности за младе.

Чланове Савета за младе именује Веће градске општине, водећи рачуна о равноправности полова, заступљености припадника националних мањина и да најмање половина чланова Савета за младе чине млади узраста од 15 до 30 година.

Начин рада Савета за младе

Савет за младе одржава редовне седнице најмање једанпут у два месеца.

Седнице Савета за младе сазива и њима председава председник Савета за младе. Председник Савета за младе је дужан сазвати ванредну седницу Савета за младе на предлог најмање 1/3 чланова Савета за младе или на предлог координатора Канцеларије за младе.

Савет за младе доноси одлуке већином гласова ако је на седници присутна већина чланова Савета за младе, уколико овим планом није другачије предвиђено. Члан Савета за младе који је непосредно заинтересован за доношење одлуке о неком питању може учествовати у расправи о том питању, али је изузет од одлучивања.

Сматра се да је члан Савета за младе непосредно заинтересован за доношење одлуке о неком питању, ако се одлука односи на пројекат у којем лично учествује или учествује удружење које га је предложило за члана Савета за младе.

Савет за младе представља и заступа председник Савета за младе.

Савет за младе може именовати своја радна тела за ужа подручја деловања, организовати форуме, трибине и радионице.

У раду Савета за младе могу учествовати, без права гласа, и стручњаци из појединих подручја у вези са младима и бригом о младима.

Јавно предузеће Спортско-културни центар „Обреновац“, које у свом делокругу рада брине о младима, дужно је да за своје годишње планове и програме рада, као и годишње извештаје, тражи мишљење или препоруку Савета за младе који процењује да ли су планови или извештаји у складу са Локалним акционим планом за младе ГО Обреновац.

Савет своје предлоге, препоруке, мишљења и извештаје упућује Већу градске општине на даље поступање.

Пословник о раду Савета за младе

Савет за младе доноси пословник о свом раду који се усваја већином гласова свих чланова Савета за младе. Пословником о раду ближе се уређује начин рада Савета за младе, начин избора председника и заменика председника Савета за младе.

Програм рада Савета за младе

Савет за младе доноси програм рада Савета за младе за сваку календарску годину.

Програм рада Савета за младе садржи следеће активности:

- учествовање у креирању и праћењу имплементације Локалног акционог плана за младе,
- консултовање са удружењима младих о темама битним за младе,
- сарадња са телима општинске управе о политици према младима,
- остале активности важне за рад Савета за младе и побољшање положаја младих.

Програм рада Савета за младе доноси се већином гласова свих чланова Савета за младе и подноси на сагласност најкасније до 30. новембра текуће године за следећу календарску годину.

Програм рада Савета за младе одобрава Веће ГО Обреновац. Савет за младе подноси годишњи извештај о свом раду Већу ГО Обреновац.

Сарадња

Савет за младе може сарађивати и развијати сарадњу са другим организованим облицима деловања младих, како локално тако и на међународном нивоу.

Средства за рад

Средства за рад обезбеђена су у буџету Градске општине Обреновац за имплементацију Локалног акционог плана за младе.

Чланови Савета за младе примају накнаду за свој рад.

Стручне и административне послове за потребе Савета за младе обављају стручне службе Управе градске општине Обреновац.

3.2. Кровна организација младих

Реализација ЛАП-а за младе је незамислива без активног учешћа младих у доношењу одлука, и то не било којих младих, или представника „подобних“ младих, већ заиста представника највећег броја организованих младих људи. Кровна организација младих људи је репрезентативно тело младих које окупља сва удружења младих са територије општине и заговара, развија, реализује и контролише бригу о младима. Кровну организацију младих могу да чине: удружења грађана младих и за младе, ђачки

парламенти, студенске организације, подмладци политичких партија, неформалне групе младих, КУД-ови, спортске организације, омладинске задруге и синдикати. Све ове организације се удружују и бирају своје представнике који треба да буду укључени у доношење одлука.

Кровна организација младих је удружење грађана младих, која није део управе градске општине, али је репрезентативно тело са својим Статутом, сачињеном према Закону о удружењима грађана, које треба консултовати приликом доношења одлука у вези са спровођењем ЛАП-а за младе, а пре свега: израде, реализације и контроле ЛАП-а за младе, предлагања и подршке лицима кандидованим за чланове Савета за младе и Конкурсне комисије за вредновање програма и пројеката за реализацију ЛАП-а за младе.

Управа градске општине, на основу Европске повеље о учешћу младих на локалном и регионалном нивоу, Националне стратегије за младе и овог Локалног акционог плана за младе, треба да обезбеди учешће младих у доношењу одлука и пружи подршку омладинском самоорганизовању и умрежавању младих.

Градска општина Обреновац подржава оснивање Кровне организације младих да би испунила следеће циљеве:

1. координација решавања проблема младих и заступање интереса свих младих
2. заједничко деловање
3. расподела и пружање ресурса и услуга
4. помоћ у јачању младих и њиховог организовања
5. побољшање квалитета живота младих и обезбеђивање једнаких услова остваривања права и задовољавања потреба за све младе људе
6. обезбеђивање репрезентативности и легитимности у заступању интереса младих
7. праћење рада локалне управе по питању младих и конструктивна сарадња.

4. Финансирање ЛАП-а за младе

4.1. Буџет за младе

Одговорна брига о младима, као и развој у најширем смислу, подразумева и одвајање средстава за реализацију ЛАП-а. Транспарентност и демократичност приликом финансирања укључује постојање буџетске линије за младе у општинском буџету, али и јавни конкурс за реализацију ЛАП-а.

Такође, неопходно је обезбедити и припремити буџет за промоцију и подршку развоја омладинских иницијатива и омладинских удружења. Како би промовисала развој самоодрживог омладинског сектора, општина може доделити средства омладинским удружењима за подизање њихових капацитета и за спровођење активности из области омладинске политике.

4.2. Конкурс за имплементацију ЛАП-а

Конкурс за финансирање пројеката, којим се укључују све заинтересоване стране за бригу о младима у реализацију Локалног акционог плана за младе, представља један од кључних елемената ефикасног и квалитетног спровођења ЛАП-а за младе. Конкурс се расписује сваке године, а буџетом општине се издвајају посебна средства за његову реализацију. Конкурс расписује Веће градске општине, спроводи га Савет за младе и надгледа Канцеларија за младе, која је део управе градске општине.

Овим конкурсом се подржавају пројекти чији се програмски садржај односи на унапређење положаја и квалитета живота младих, задовољавање потреба младих и решавање специфичних проблема младих препознатих у ЛАП-у за младе општине Обреновац у следећим областима:

- 1) Образовање
- 2) Култура и креативност младих
- 3) Активизам и активно учешће младих
- 4) Запошљавање и предузетништво
- 5) Социјална укљученост
- 6) Информисање, саветовање и мобилност
- 7) Здравље
- 8) Безбедност

Право учешћа на конкурсима имају омладинска удружења и удружења за младе, удружења грађана, установе и друге организације са територије општине Обреновац и са територије Града Београда уколико имају партнерство са претходно наведеним удружењима, организацијама или установама са територије ГО Обреновац. Исти подносилац пројекта може да конкурише само са једним пројектом у оквиру предложене области.

Основни критеријуми за избор пројеката:

- 1) пројекти који доприносе остварењу циљева ЛАП-а за младе
- 2) укључују већи број младих (од 15- 30 година) и имају активно учешће младих у планирању и реализацији
- 3) нуде нове приступе и креативна решења проблема
- 4) активно укључују заједницу и успостављају изградњу међусекторских партнерстава
- 5) реализују се на друштвено ангажован и одговоран начин
- 6) промоција пројекта у јавности.

Приоритет приликом одлучивања о додели средстава имаће пројекти који:

- пројекти омладинских удружења и удружења за младе

- оригинални пројекти значајни за младе чија реализација доноси или упућује на решење уочених проблема у одређеној области
- пројекти који промовишу позитивне вредности и подстичу активизам, заинтересованост, солидарност, посвећеност и партнерско деловање.

Средства неће бити одобрена подносиоцима предлога пројеката за:

- непотпуне и неблаговремене пријаве
- предлоге пројеката који нису у складу са приоритетима ЛАП-а за младе
- предлоге пројеката подносилаца који су раније добијали финансијску подршку од општине Обреновац, а нису у предвиђеном року поднели извештај о реализацији пројекта и утрошку средстава, или нису испунили друге преузете обавезе;
- захтеве за добијање финансијске подршке профитним и комерцијалним пројектима
- предлоге пројеката у којима су финансијска средства за хонораре, плате и/или дневнице већа од трошкова програмских активности.

Избор пројеката

Предлоге пројеката разматра Конкурсна комисија за вредновање програма и пројеката за реализацију ЛАП-а за младе, према утврђеним критеријумима и приоритетима, на основу чијег мишљења ће председник Градске општине Обреновац одобрити избор пројеката и средства за њихову реализацију. Предлагачи чији је пројекат прихваћен, закључују уговор са Градском општином Обреновац, којим се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна. Неизвршавање уговорних обавеза повлачи за собом обавезу враћања средстава у буџет општине Обреновац.

Избор конкурсне комисије је јаван, демократичан и отворен процес. Мандат комисије је годину дана, а комисију именује председник, након јавног позива за предлагање чланова конкурсне комисије. Комисија треба да броји непаран број чланова, а више од половине чланова треба да буду млади људи. Комисију чине, пре свега, представници кровне организације младих, а у колико она није формирана, предност треба да имају кандидати чију кандидатуру је подржао већи број удружења младих и за младе. Чланови комисије су и представници удружења грађана, студентских организација, ученичких парламената, неформалних група младих, истакнути млади људи и грађани, као и стручњаци у области омладинског рада.

Удружења чији су чланови Конкурсна комисије за вредновање програма и пројеката за реализацију ЛАП-а за младе непосредно заинтересовани за доношење одлуке о неком питању, не могу учествовати у расправи о том питању и изузети су од одлучивања.

5. Програми и простор за младе

5.1. Клуб за младе

Да би обезбедила стални дијалог са младима, учешће младих, заснованост на потребама, поред рада са локалним доносиоцима одлука, Канцеларија за младе у оквиру своје структуре формира и организује Клубове за младе. Клуб за младе обезбеђује комуникацију са младима и пружа и њима и удружењима неопходне ресурсе за рад (простор, обуку, информације, савете, опрему...).

Дакле, Клуб за младе је део механизма за реализацију локалне бриге за младе, и не смемо га мешати са улогом и пословима Канцеларије за младе. Ова два тела заједнички делују за добробит младих, али не представљају исти механизам. Уколико запослени у канцеларији стално обезбеђују одлуке, средства, умрежавање институција и друге обавезе из локалне политике за младе, тек онда ће Клуб за младе успешно информисати младе, давати им савете и обуку, али ће успешно помагати и Канцеларији за младе, којој доноси информације о потребама и кршењу права младих, удружења младих и за младе у сервисирању услуга младима.

На овај начин се омогућава директан и свакодневни контакт са младима на начин који може да задовољи њихове реалне потребе, омогућава се да млади смишљају програме и реализују их у складу са својим интересовањима.

Клуб за младе обезбеђује простор за окупљање младих, креативно изражавање и промоцију њиховог стваралаштва, приступ информацијама, опреми и услугама различитих врста:

- простор за окупљање младих;
- инфо тачка са различитим информативним материјалима (брошуре, леци, постери...) и бесплатним приступом интернету;
- простор за индивидуално саветовање;
- простор за различите догађаје, промоције, трибине, радионице, изложбе, перформансе и др.;
- простор и опрема за културну и уметничку продукцију (музика, позориште, видео, ликовна уметност, игра...)
- простор за активности организација цивилног друштва
- простор за рад и активности неформалних група (студентских, ђачких, младих уметника, бендова и сл.)

Услуге информисања и саветовања:

- прикупљање, организовање и прослеђивање квалитетних информација младима;
- успостављање младима прилагођених начина прослеђивања и дистрибуције информација;
- успостављање локалних инфо тачака изван Клуба за младе;

- подстицање, подршка и координација међусобне размене информација међу самим младима;
- индивидуално информисање и саветовање у заједници и у Клубу за младе;

Неформално образовање:

- обуке за рад у оквиру удружења младих и за младе: пројектни циклус, управљање организацијом, прикупљање средстава, рад са волонтерима, односи са јавношћу;
- образовна подршка за креативни рад, различите креативне радионице;
- унапређивање вештина које повећавају запослење младих (страни језици, рачунари...);
- иновативни облици образовања.

Међународни омладински рад и мобилност младих - промоција, подршка и спровођење програма:

- програм Ерасмус + Европске Уније, припрема и реализација међународних размена, Европски волонтерски сервис (ЕВС), локалне иницијативе;
- билатералне размене.

Волонтерски омладински рад:

- укључивање младих у улоге волонтера у све активности у оквиру Клуба за младе
- укључивање младих у програме локалног волонтерског сервиса
- укључивање младих као волонтера на међународним волонтерским камповима
- укључивање младих као волонтера на програму Европске уније ЕВС
- промоција вредности и важности волонтеризма
- обуке за волонтерски рад
- размене волонтера.

Активно грађанство - програми којим Клуб за младе у својој локалној заједници континуирано подстиче, подржава и спроводи:

- интеграцију младих у друштву;
- демократске облике удруживања и деловања младих;
- активно учешће младих у свим јавним темама/питањима на локалном нивоу;
- образовање за активно грађанство;
- акције организација цивилног друштва у омладинском сектору.

Истраживачки рад - програми којима Клуб за младе:

- промовише истраживачки рад међу младима;
- ради на подизању свести међу младима о значају истраживачког рада;
- подстиче младе да се укључе у истраживачки рад;
- развија нове методе истраживачког рада међу младима;
- промовише могућности за истраживачки рад.

Алтернативни културни центар

- филмски програм
- музички програм
- дебате, трибине
- фестивали, конференције, перформанси
- позориште
- изложбе
- књижевни програм.

Остале услуге Клуба за младе: осим наведених, Клубови за младе често прихватају и друге улоге у својим локалним заједницама:

- сервис центар за удружења грађана;
- актер у спровођењу мера активног запошљавања;
- дневни центар;
- организатор културног живота;
- организатор ваншколских активности, као и активности у природи, за потребе система формалног образовања;
- мултимедијални центар;
- бизнис/предузетнички инкубатор;
- продаја омладинских картица (које обезбеђују попусте за младе).

Потребни ресурси за рад Клуба за младе, а у циљу обезбеђивања одговорности и одрживости, као и обезбеђивања партнерских односа, транспарентности и демократичности, су:

- људски ресурси Канцеларије за младе и Клуба за младе
- средства за програме

- месечни трошкови (одржавање хигијене, вода, струја, телефон, одржавање интернета и мреже, грејање...)
- простор за рад
- техничка опрема: компјутери, телефон, интернет, пројектор, опрема за обуку, средства за презентације, аудио и визуелна опрема
- канцеларијски материјал
- средства за промоцију (штампа, постављање и одржавање интернет странице, конференције за медије)
- средства за сусрете (састанци, конференције, трибине)
- путни трошкови (одлазак у околна села, расправа о документу и промоције)
- знање

5.2. Програм неформалног образовања младих

Неформално образовање се одвија ван формално образовног система, као допуна формалном образовању, али не и његова супротност, и представља „организовану едукативну активност, ван формалног система, која има за сврху да задовољи потребе корисника, али и циљеве учења (УНЕСКО, још 1972. године)".

Неформално образовање подржава образовање које траје целог живота. Едукатори имају велику одговорност да приближе тему и заинтересују учеснике, учење је засновано на пракси и личном искуству, сви су укључени и активни, сви се осећају испуњено, задовољно и мотивисано.

Кроз неформално образовање у омладинском сектору, млади стичу компетенције неопходне за развој личних потенцијала, активно учешће у друштву и већу могућност запослења.

Програм неформалног образовања, који је доступан свим младима, пре свега треба да обухвати:

- запосленост/запошљивост,
- лични развој и
- активизам и развој грађанског друштва.

Један од циљева ЛАП-а за младе ГО Обреновац је стварање годишњих програма неформалног образовања у оквиру Клуба за младе у складу са потребама младих.

5.3. Програм информисања и саветовања младих

Информисање младих у уређеним системима друштвене бриге о младима се састоји од координисаних услуга кроз инфо сервисе или центре. Циљ ових услуга је оспособљавање младих да направе независне, информисане одлуке које ће водити ка организовању властитог живота. Информисаност младих обухвата два аспекта: први је предуслов за побољшање квалитета живота, а други је предуслов за активно учествовање младих у животу заједнице и утицање на њен развој. Информација је

предуслов за учествовање и зато инфо центри у оквиру омладинских клубова треба да буду центри у којима се нуди велики избор информација из различитих области живота (који су доступни и бесплатни за све младе људе), као што су информације на теме:

- образовање и професионална оријентација – одабир школе, факултета, професије
- могућности за запослење и стицање радног искуства
- погодности за студенте (стипендије, кредити, смештај...)
- студије и семинари у иностранству
- погодности за младе (попусти, картице, бесплатне услуге...)
- могућности за путовања, волонтирање и боравак у иностранству
- активизам (друштвено деловање, стваралаштво, иницијативе...)
- могућности за неформално образовање
- права младих људи
- помоћ групама са мање могућности
- културна дешавања
- спортска дешавања
- административне процедуре (вађење личне карте, пасоша, пријава на евиденцију службе за запошљавање...)
- локални простори и сервиси за младе људе.

Када се говори о доступности информација за младе, мисли се на информације које млади могу добити у директном контакту од запослених или волонтера у инфо центру, али и из оформљене библиотеке са стручним материјалима и литературом, са полице са инфо лецима и брошурама или са огласне табле, а такође и из електронских база података, као што су директоријуми, листе, форуми, блогови, интернет презентације, фејсбук групе и слично.

Инфо центар обезбеђује: додатну подршку омладинским групама прослеђивањем релевантних информација о дешавањима у вези са младима (конференције, семинари, тренинзи, размене, учешће на волонтерским камповима, фестивалима, могућности за додатно образовање, обезбеђивање стипендија, прилика за стажирање, као и подршка у проналажењу партнерских организација широм Европе и могућности за добијање донаторских средстава); подршку омладинским групама у изградњи кредибилитета у локалној заједници, посебно међу младима, развијањем локалних инфо пунктова, чији је циљ даља дистрибуција информација; умрежавање омладинских група.

Саветовање младих је задатак омладинског клуба фокусиран на специфична питања и проблеме младих. Квалитетан омладински рад и брига о младима пружа информације и подршку која је базирана на професионалној техници саветовања и младима помаже да реше поједине изазове и проблеме или их усмерава на друге институције и адресе, уколико је потребно.

Услуге саветовања:

- психолошка саветовалишта

- правна саветовалишта
- потрошачка права и права младих
- проблеми у породици и вези
- социјална заштита
- професионална оријентација и помоћ младим људима који се сусреду са тешкоћама приликом тражења посла
- питања у вези са здрављем, дрогом, трудноћом, планирањем породице или сексуалности
- европски програми за младе и могућности које они пружају
- проналажење смештаја
- помоћ младим члановима мањинских група.

Млади често не знају да у локалним срединама функционишу саветовалишта за ове теме у установама и организацијама као што су: Национална служба за запошљавање, дечији диспанзери, локална управа, Центар за социјални рад, удружења грађана и сл., у којима могу добити бесплатну подршку и савет. Улога клуба је да их информише о постојању ових саветовалишта, да промовише њихов рад, да охрабри младе да користе њихове услуге.

5.4. Волонтерски програм

Волонтерски ангажман, односно добровољни и бесплатни рад у корист других или за опште добро, од великог је значаја за решавање бројних проблема који постоје у свакој заједници, као и за јачање солидарности чланова заједнице. Волонтирање, као облик грађанског активизма, истиче оно најбоље у човеку, мења свест људи, побољшава квалитет живота и развија толеранцију. Волонтерским радом не добијају само крајњи корисници тог рада, већ и сами волонтери, који добијају нова искуства, и што је најважније, осећају се корисно.

Волонтерски програм треба да:

- креира и спроводи квалитетне локалне волонтерске програме
- регрутује и едукује волонтере и брине о волонтерима
- подигне капацитете локалних јавних институција и удружења грађана
- организује локалне радне волонтерске кампове
- шаље волонтере на кампове широм света
- шири вредности волонтеризма међу људима.

Волонтерски сервис Градске општине Обреновац обухвата три програма:

- Локални волонтерски сервис (ЛВС)

- Интернационални волонтерски сервис (ИВС)
- Европски волонтерски сервис (ЕВС)

1. Локални волонтерски сервис

Локални волонтерски сервис (ЛВС) је структура која ради на развоју и спровођењу квалитетног организованог рада са волонтерима (волонтерски менаџмент), те кроз тај систем даје допринос у решавању проблема у локалној заједници и успостављава баланс између понуде и потражње за људским ресурсима (волонтерима).

2. Интернационални волонтерски сервис (ИВС)

Канцеларија за младе општине Обреновац је од 2010. године контакт тачка за међународне волонтерске кампове. Међународни волонтерски кампови су краткорочни волонтерски пројекти који у просеку трају 2 недеље и предвиђени су за све људе добре воље између 14 и 65 година. Сви заинтересовани волонтери имају прилику да се пријаве и учествују на неком од преко 2500 волонтерских кампова у преко 60 земаља, уз минималне трошкове. Организатори кампа покривају трошкове смештаја и исхране, а волонтер плаћа трошкове превоза.

3. Европски волонтерски сервис (ЕВС)

Градска општина Обреновац је прва општина у Србији која је добила акредитацију за Европски волонтерски сервис - ЕВС у оквиру програма Erasmus+ Европске комисије. Европски волонтерски сервис омогућава младим људима из Србије (од 18 до 30 година) да као волонтери, радећи на неком пројекту, проведу од 6 до 12 месеци у некој европској земљи. Волонтерима је обезбеђен смештај, храна, осигурање, путни трошкови, курс језика и џепарац.

Квалитетно и одрживо управљање волонтерима подразумева:

- квалитетну процену вештина волонтера и максимално усклађивање вештина и задужења
- јасно и прецизно упутство за задужења
- постављање специфичних циљева рада и параметара за процену рада
- додељивање одговорности и самосталности у остваривању одређених циљева и задатака
- обезбеђивање потребне обуке и увежбавање
- информисање о последицама неостваривања постављених циљева
- премештање на друге задатке или престанак укључивања у тим
- периодичну процену рада и повратну информација о раду
- похвале и награде, бригу од опасности „сагоревања” волонтера (преузимања превише обавеза)
- инсистирање на стандардима рада и одговорности
- регрутовање нових волонтера

- умрежавање волонтера и формирање тимова
- увођење хијерархије међу волонтерима, уз прецизирање обавеза, одговорности и мерила успеха.

5.5. Програм омладински фонд

Омладински фонд је програм подршке појединцима, младим људима и неформалним групама младих у реализацији њихових пројеката. Овај фонд може деловати едукативно и пружати младима, а посебно неформалним групама младих (уметничким трупима, бендовима, групама, ученичким парламентима...), обуку из управљања пројектима. Посебан допринос и помоћ младима је подршка у управљању финансијским средствима, усмеравање ка одговорном финансијском пословању, рачуноводству и књиговодству и/или обављању плаћања и других финансијских обавеза. На тај начин младима се пружа услуга искуственог учења кроз реализацију мини пројеката који су подржани од стране одраслих и искуснијих колега.

Природа и садржај пројекта који млади раде варира сходно потребама и интересовањима младих и расположивим ресурсима. Чиме год да се пројекат бави, сваки је јединствен - зато што је створен у групи младих и одговара на потребе специфичне заједнице или групе.

Пројектни приступ обезбеђује младима богато и узбудљиво окружење. Омладински пројекат је идеја групе младих, коју они желе да реализују, како би постигли, унапредили или побољшали неку друштвену појаву у одређеном временском периоду. Пројекат није једна активност, него више различитих активности – од којих свака треба да буде добро планирана, организована и спроведена у циљу достизања постављеног циља и, управо због тога, веома је важно да млади имају менторе док пролазе кроз овај процес.

Пројекат је процес који подразумева:

1. заједнички подухват тима и реализацију специфичне идеје
2. јасно дефинисан циљ
3. прилику за стицање нових знања и вештина, скуп различитих интересовања, талената, могућности и потреба
4. лични допринос остваривању циља, сваког члана тима
5. одређени временски рок.

Сврха омладинског пројекта није одређена само резултатима пројектних активности, она се односи и на процес кроз који пролазе млади људи. Учешће у пројектима представља прилику да напредују на плану личног развоја: да развију способност да раде са другима, да се више укључе у процесе доношења одлука, да прихватају веће одговорности, да се активније укључе у питања и проблеме локалне заједнице, да открију или развију своје таленте и стекну практичне вештине.

Фонд је механизам за финансирање идеја младих који немају правни статус, као што су ученички парламенти или неформалне групе. Уместо финансирања омладинских пројеката, фонд може располагати опремом и простором, који за потребе омладинских пројеката бесплатно уступа младима и тиме обезбеђује реализацију пројеката без куповине додатне опреме и повећавања трошкова.

Програм Омладински фонд је организован према приступу базираном на људским правима, односно поштује основна четири принципа овог приступа: недискриминација, учествовање, отвореност и одговорност, снажно промовишући средину без дроге и алкохола за младе људе.

Омладински Фонд подржава пројекте који:

- имају оригиналну и занимљиву идеју
- подстичу образовање, толеранцију и активност младих
- заснивају се на добровољном раду
- укључују минимално три особе
- имају за циљ унапређивање живота младих на било који начин (култура, уметност, здравство, образовање, спорт...)
- задовољавају неку од постојећих потреба младих људи из околине
- реализују се на подручју општине Обреновац.

Омладински фонд не подржава:

- промовисање једне одређене групе (политичке, верске, националне...)
- набавку опреме која остаје у власништву групе
- хонораре за реализаторе пројекта
- студијска путовања и школарине
- пројекте иза којих стоји нека организација
- пројекте који су већ започети
- промовисање алкохола, дроге и нездравог начина живота
- промовисање било ког облика насиља и дискриминације.

Прихватају се пријаве које:

- су потпуне
- имају јасну идеју, циљ и план реализације
- имају тачно одређено време почетка, а место и трајање пројекта се уклапају у критеријуме
- имају тачно утврђен буџет
- су стигле пре истека рока за предавање.

6. Стандарди и омладински рад

Развијати и унапређивати стандарде квалитета омладинског рада и механизме за његово праћење и унапређивање пре свега подразумева достизање следећих специфичних циљева:

- Развити и применити стандарде квалитета омладинског рада, механизме за његово независно праћење, начине за континуирано унапређивање квалитета омладинског рада;
- Развити и применити стандарде образовања, усавршавања и обучавања професионалаца и волонтера који раде са младима;
- Промовисати и применити стандард занимања *Омладински радник*;
- Дефинисати и развијати стандарде система (квалитет установа, кадра, начина управљања и финансирања), процеса, циљева, односно исхода образовања, општих и стручних компетенција;
- Дефинисати и развијати стандарде квалитета у неформалном образовању (програма, услова рада, процеса наставе и учења, кључних компетенција, кадра);
- Примењивати методе и облике рада који подстичу активно учешће младих;
- Унапређивати систем професионалног развоја свих категорија запослених који раде са младима;
- Повећати укупну материјалну опремљеност установа и клубова, посебно средствима неопходним за примену инклузивног приступа;

Важно је нагласити да су сви актери који се налазе у директном контакту са децом и младима, носиоци дужности бриге о безбедности, развоју младих и сваког појединца. Приступ у заштити младих заснива се на међусекторској сарадњи, како би се у најбољој могућој мери одговорило на ово комплексно питање. Међусекторску мрежу сачињавају образовни, социјални, правни, здравствени систем, као и удружења која се директно баве овим питањима или раде са децом/младима. Сви који раде са младима, имају обавезу да делују у складу са УН Конвенцијом о заштити дечјих права (1989) и у складу са законским обавезама земље у којој раде, а у Републици Србији, злостављање је категорисано као повреда закона.

Увођење стандарда и осигурање омладинског рада код пружаоца услуга за младе су од изузетног значаја, јер се њима покрећу процеси креирања правилника заштите деце и младих, унапређују стандарди и успостављају процедуре рада у односу на заштиту, развој и безбедност деце и младих, успоставља системска међусекторска сарадња између удружења и институција са територије општине, те је нарочито важно обезбедити достизање следећих циљева:

1. Изградња капацитета запослених и сарадника, установа и институција који раде са младима, али и удружења грађана, по питању заштите и безбедности деце и младих;
2. Подстаћи развој стандарда и процедура унутар јавног и цивилног сектора у односу на заштиту и безбедност деце и младих;
3. Унапређење интегративног приступа у пружању услуга социјалне заштите са фокусом на заштиту и безбедност деце и младих.

Да би квалитет омладинског рада био осигуран, неопходно је да сви субјекти омладинске политике у општини Обреновац усвоје основне принципе деловања и вредности у омладинском раду, а то су:

- централна тема рада је лични и социјални развој младих;
- припрема и подстицање младих на активно учешће;
- подстицање и омогућавање континуираног преиспитивања вредности и уверења;
- подстицање и промовисање прихватања и разумевања других;
- вредности омладинског рада.

Поред принципа и вредности, неопходно је постојање етичког кодекса, који се, пре свега, односи на моралне и професионалне принципе које омладински радници и они који раде са младима треба да поштују и даје основ за униформисане и стандардизоване принципе у раду са младима. Омладински радници имају обавезу да:

- третирају младе људе са поштовањем,
- промовишу права младих, подстичу и раде на оснаживању младих да доносе своје изборе и одлуке, као и да активно учествују у процесима доношења одлука у својој друштвеној заједници,
- промовишу и обезбеђују безбедност и сигурност младих,
- доприносе промовисању друштва које препознаје младе као своје равноправне чланове.

7. Информисање младих

Стратегијом информисања младих треба осигурати транспарентност акционог плана која се односи на младе људе. Таква стратегија такође треба информисати младе људе о различитим могућностима које им се пружају. Различите иницијативе које могу бити елементи стратегије информисања младих могу бити издавање омладинских магазина и других информативних материјала и осигуравање отворене мреже канала комуницирања за све чиниоце који се баве политиком за младе.

8. Истраживања о младима

Заснованост одлука о младима од кључног је значаја за реализацију ЛАП-а, али и за доношење одлука за младе. Неопходни алат у спровођењу ЛАП-а јесте истраживање потреба младих уз коришћење принципа „о младима, али не без младих“. На овај начин, обезбеђује се да приказ стања о положају младих, циљеви и мере буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања. Због тога је неопходно обезбедити средства и методе ко ће систематски пратити стање, проблеме, потребе и ставове младих, а посебно:

- Стимулисати истраживања проблема, потреба и ставова младих, као основа за будући рад са младима и за младе и развој локалних планова акције за младе (најмање једном годишње);
- Подстицати специфична истраживања о квалитету живота и специфичним проблемима младих према приоритетима ЛАП-а (по потреби, у зависности од обима и фреквенције појављивања специфичних проблема).

Омладинску политику не треба градити на претпоставкама и шпекулацијама, него на чињеницама које потичу из истраживања о младим људима. То ће помоћи да се одреди на шта ће бити фокусирана политика. Истраживање о младима треба усмерити на питања која се односе на будућу и тренутну ситуацију младих људи. Међутим, омладинско истраживање такође треба да процени које мере делују, а које не, процени како омладинска удружења и удружења за младе могу одиграти улогу у промоцији учешћа младих, итд.

9. Контрола и вредновање ЛАП-а

ЛАП за младе подразумева и стално праћење и вредновање истог. Неопходно је развити механизам који ће обезбедити стално праћење реализације ЛАП-а, нарочито при предлагању стратешких праваца за теме конкурса, предлагање буџета за младе или мапирања јавних простора за младе.

Веома је важно истраживати све ресурсе које општина има и пружа младима. Неопходно је препознати и актере локалне бриге о младима који дају велики допринос развоју и образовању младих, које треба више укључити у развој, реализацију и праћење ЛАП-а за младе и умрежити их. Савет за младе задужен је за праћење реализације и вредновање ЛАП-а за младе, заједно са Канцеларијом за младе која координира процесима и реализацијом ЛАП-а.

Активно учешће младих, партиципација подразумева права, средства, простор и могућност, а по потреби и подршку, да се учествује у доношењу одлука и активностима које доприносе изградњи бољег друштва.

Безбедност младих подразумева потребу и људско право младих да им се сачува и заштити живот и здравље, интегритет и друге вредности од свих ризика и претњи у свакодневном животу, као и могућност да се развијају и имају избор да реализују све своје потенцијале и живе свакодневицу достојанствено, слободни од немаштине и слободни од страха.

Безбедносни изазови ризици и претње представљају узроке или услове који доприносе развоју одређених друштвених појава, процеса или творевина, могућност тј. одређени степен вероватноће наступања неког догађаја или конкретне претње са неповољним последицама и конкретну манифестацију, појаву или догађај који могу да произведу и последице у виду понашања или макар страха који се испољава код објекта претње.

Безбедносна култура младих представља поседовање знања, вештина и способности, усвојених ставова и поштовања правила из безбедности, који се испољавају кроз одређене моделе понашања. Развијена безбедносна култура младих омогућава им да на адекватан начин, одговоре на безбедносне ризике и претње којима су изложени у свакодневном животу, а самим тим постану основни и најважнији актер заштите сопствене безбедности и виталних вредности.

Бизнис инкубатор је врста пословног удружења чија је сврха да пружи подршку процесу оснивања успешних нових предузећа путем пружања одређених услуга у које може спадати: простор инкубатора, заједничке услуге (секретаријат, канцеларијска опрема, књиговодство, предузетничко саветовалиште, финансијски савети, итд.), маркетинг и умрежавање. Инкубатори се међусобно могу разликовати по начину на који пружају услуге, по организационој структури, као и по типу клијената. **Кључне компетенције** представљају способност употребе стечених знања, вештина и ставова, неопходних за лични, социјални и професионални развој и даље учење.

Кровни савез је онај савез у који се удружи најмање 60 регистрованих удружења из реда удружења младих, удружења за младе, савеза удружења младих и удружења за младе која имају седиште на територији најмање две трећине управних округа у Републици Србији и најмање две године спроводе омладинске активности у више јединица локалне самоуправе и који окупља најмање 2.000 индивидуалних, једном уписаних, чланова од којих је најмање две трећине младих, у складу са Законом о младима.

Локална заједница је одређена територијална целина у којој грађани посредством властитих и заједничких ресурса задовољавају највећи део својих животних потреба и решавају своје животне проблеме. Укључује и одговарајуће институције и структуре у оквиру територијалне целине.

Млади у здравственом ризику су сви они млади чије је здравље под повећаним ризиком од оболевања у односу на општу популацију младих. Најрањивији млади у ризику свакако су ињектирајући корисници/це дрога, сексуалне раднице/ци, мушкарци који имају сексуалне односе са мушкарцима, млади на институционалном смештају, млади ромске етничке припадности и млади на издржавању кривичних заводских санкција.

Насилне групе су групе које своје деловање заснивају на насиљу и ту спадају: уличне банде, хулигани, групе које заговарају насилни екстремизам, националистичке насилне групе и сл.

Наставничке компетенције представљају капацитет појединаца који се исказује у вршењу сложених активности у образовно – васпитном раду. Компетенције представљају скуп потребних знања, вештина и вредносних ставова наставника.

Неформално образовање одраслих чине организовани процеси учења одраслих на основу посебних програма, ради стицања знања, вредности, ставова, способности и вештина усмерених на лични развој одраслих, рад и запошљавање и социјалне активности, у складу са Закона о образовању одраслих.

Волонтеризам је непрофитна активност којом појединке и појединци, самостално или у оквиру неке групе или организације доприносе добробити своје заједнице.

Доступност образовања подразумева једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама.

Задруга (задругарство) је облик организовања физичких лица у којој они пословањем на задружним принципима добровољности и солидарности, демократичности, економског учешћа, једнаког права управљања, самосталности, задружног образовања и међузадружне сарадње, остварују своје економске, социјалне и културне интересе.

Запошљивост се дефинише као „Сет достигнућа – вештина, схватања и личних атрибута, који чини да се појединац што лакше запосли и да буде успешан у изабраном занимању, остварујући корист за себе, друге запослене, заједницу и економију”.

Запошљивост је примењена и мерена преко два индикатора □ активитет и знање и вештине који су важни за запошљивост

Канцеларија за младе је део градске/општинске управе задужен за координацију локалне омладинске политике у свим областима од значаја за младе, а складу са специфичним потреба своје друштвене заједнице.

Квалификација јесте формално признање стечених кључних и стручних компетенција.

Клуб за младе представља градски/општински простор у коме се реализују политике усмерене на директан рад са младима.

Омладински клуб представља везу између планираних политика (ЛАП) и њихове реализације у конкретне програме и омладинске иницијативе.

Ко-менаџмент представља заједничко управљање процесима и одлукама, посебан вид активног учешћа младих који младим људима омогућава равноправно позицију у односу на своје старије партнере у раду на заједничим циљевима.

Компетенције чине способност употребе стечених знања, вештина и ставова у различитим животним ситуацијама.

Неформално образовање младих (неформални образовни програми у омладинском сектору) јесте скуп организованих и младима прилагођених образовних активности, које нису предвиђене системом формалног образовања, заснованих на потребама и интересовањима младих, принципима добровољног и активног учешћа младих у процесу учења и промоцији демократских вредности, кроз које млади стичу компетенције неопходне за развој личних потенцијала, активно учешће у друштву и бољу запошљивост, у складу са Законом о младима.

Омладина или млади су лица од навршених 15 година до навршених 30 година живота, у складу са Законом о младима.

Омладинска политика обухвата и подразумева све мере и активности државних органа, установа, удружења и других субјеката, које су усмерене на побољшање и унапређивање положаја младих.

Омладинске активности представљају различите активности у областима омладинског сектора које спровode млади или субјекти омладинске политике, и које су усмерене ка унапређивању положаја младих и њиховом оснаживању за активно учешће у друштву на личну и друштвену добробит, у складу са Законом о младима.

Омладинске и студентске задруге обезбеђују задругарима да на организован начин за потребе послодаваца, обављају повремене, привремене и сличне послове, за које се не заснива радни однос, ради стицања средстава за школовање и задовољавање основних, социјалних, културних и других личних и заједничких потреба задругара.

Омладински рад представља онај део омладинских активности које се организују са младима и за младе, заснива на неформалном образовању, одвијају у оквиру слободног времена младих и предузимају ради унапређивања услова за лични и друштвени развој младих у складу са њиховим потребама и могућностима и уз њихово добровољно учешће, у складу са Законом о младима.

Омладински радник/ца је лиценцирана особа која спроводи програме омладинског рада. Национална асоцијација практичара и практичарки омладинског рада препознаје и развио је образовно □ наставне планове за три нивоа занимања омладинског радника: 1. Асистент/киња у програмима омладинског рада; 2. Координатор/ка у програмима омладинског рада и 3. Специјалиста/ткиња у програмима омладинског рада. Након завршеног другог нивоа образовања добија се звање Омладински радник/ца.

Осипање и рано напуштање школовања – Европска унија под овим подразумева младе узраста између 18 и 24 године који имају низак степен образовања и не учествују ни у каквом облику образовања или обуке.

Приступачност је термин који се користи да би описао степен до којег је неки производ (уређај, услуга, окружење и слично) доступан највећем броју људи.

Психоактивне супстанце су све оне материје које мењају стање свести, опажања, мишљења, расположења, понашања и односа према телу.

Репродуктивно здравље је стање физичког, менталног и социјалног благостања у свим областима везаним за репродуктивни систем у свим фазама живота.

Ризично понашање младих представља сваку активност која може да угрози сопствено здравље и друштвене вредности. Најчешћа ризична понашања младих су: конзумирање цигарета, алкохола, дрога, често мењање сексуалних партнера и др.

Савет за младе је саветодавно тело, које је образовало Веће, које подстиче и усклађује активности у вези са развојем, остваривањем и спровођењем омладинске политике и предлаже мере за њено унапређивање.

Социјално предузетништво представља употребу предузетничког понашања за постизање социјалних циљева, за разлику од комерцијалног предузетништва где је циљ постизање профита, односно, и ако се оствари, генерисани профит иде у корист задовољења потреба специфичних рањивих група становништва.

Социјални предузетник је појединац, група, мрежа, организација или алијанса организација која тражи одрживу промену високог степена путем идеја кроз које развија оквире, у које владе, непрофитни и пословни сектор не улажу значајније напоре, да би се дао оговор на значајне друштвене проблеме.

Социјално предузеће је предузеће првенствено оријентисано на решавање социјалних проблема и које вишак вредности реинвестира првенствено у те сврхе, било у своју делатност, било у заједницу.

Стандарди су документовани договори који садрже техничке спецификације или друге прецизне критеријуме, који се конзистентно користе као правила, смернице или дефиниције карактеристика, у циљу обезбеђења да производи, процеси или услуге одговарају својој намени. Стандарди се односе на садржај и начин пружања услуга, организационе, срединске и захтеве у погледу броја и структуре особља.

Старт-ап (Startup) је компанија или организација створена с намером да истражи репетитивне и прилагодљиве пословне моделе.

Стручне компетенције представљају способност употребе стечених знања, вештина и ставова, неопходних за обављање радних активности.

Субјекти омладинске политике су: Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као носиоци омладинске политике, установе, удружења која спроводе омладинске активности и други субјекти који учествују у спровођењу омладинске политике, у складу са Законом о младима.

Удружење младих је удружење које је уписано у регистар који води надлежни орган, у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења, а чије чланство чини најмање две трећине младих, и чији су циљеви или област остваривања циљева усмерени на младе, у складу са Законом о младима.

Удружење за младе је свако друго удружење које је уписано у регистар који води надлежни орган, у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења, а чији су циљеви или област остваривања циљева, поред осталог, усмерени на младе, у складу са Законом о младима.

Услуга (сервис) у оквиру социјалне заштите се односи на активности и добра која се нуде кориснику у циљу побољшања квалитета живота, задовољавања потреба, отклањања или ублажавања ризика, недостатака или неприхватљивог друштвеног понашања и највећег могућег развоја потенцијала корисника за живот у заједници¹²⁰.

Ученичка компанија је образовни програм за укључивање ученика у развој стварних компанија са стварним производима и новцем за време трајања њиховог средњошколског образовања. Програм се заснива на принципу учење кроз рад – ученици кроз наставни план, под надзором посебно обучених професора □ ментора, стварају компанију, развијају је и затварају у току једне године. Проучавају животни циклус једне компаније, уче како да се носе са проблемима, препрекама и успесима. Основна идеја је подстицање предузетничког духа и финансијске писмености, а најважнији жељени резултат програма је отварање могућности самозапошљавања и запошљивости младих по завршетку школовања кроз практичну примену стечених теоријских знања.

Формално образовање јесте систематски организовано образовање које је регулисано прописима и које се одвија у оквиру образовних институција.

Формално образовање одраслих у смислу Закона о образовању одраслих, јесу организовани процеси учења који се остварују на основу наставних планова и програма основног и средњег образовања, и програма других облика стручног образовања прилагођених потребама и могућностима одраслих и захтевима тржишта рада, у складу са законом о образовању одраслих.

Целоживотно учење представља активност учења током живота, с циљем унапређивања знања, вештина и способности.

Обрађивач: Одсек за друштвене делатности и међународну сарадњу
Претходно мишљење: Јавна расправа
Предлагач: Веће градске општине
Доноси: Скупштина градске општине